

RINGE EFTERSKOLE
1990

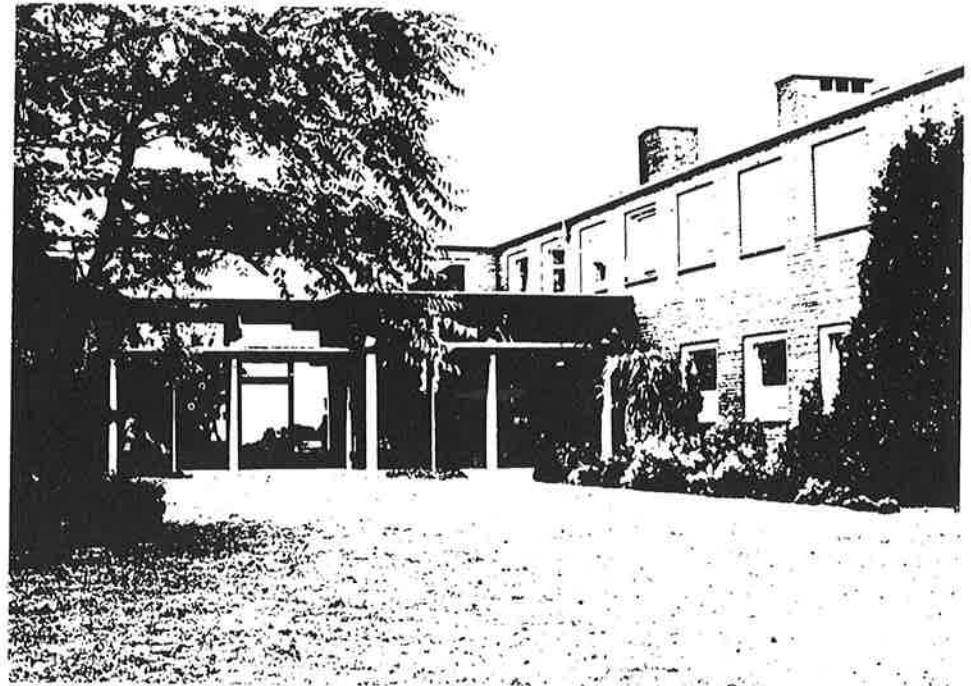

Ringe Fri- og Efterskole

Årsskrift 1990

61. årgang – udgivet af elevforeningen

Prøv alligevel!

I dag talte jeg i telefon med en, som hedder Anne, i forbindelse med et job, jeg måske vil søge. Hun sad i møde, da jeg ringede, men kom alligevel til telefonen for at aftale en anden tid, hvor jeg kunne ringe igen. Det viste sig imidlertid, at denne anden tid nødvendigvis måtte ligge næsten 14 dage ud i fremtiden. Så jeg må ringe på det tidspunkt, vi endte med at aftale.

I dag har jeg også været henne hos Olga. Hun er en dame på 89 år, som jeg besøger engang imellem. Hver gang jeg tager hen til hende, skal jeg huske mit eget ur, for enten går hendes to hængeure i stuen forkert, eller også går de slet ikke. Hver gang er Olga forbavset over, at den nu er gal igen, og hver gang trækker jeg dem møjsommeligt op og stiller dem igen – til ingen verdens nytte. For Olga har ikke brug for ure, selvom hun ser udmærket med sine briller.

Dagene går jo uanset om hun ved, hvad klokken er, eller ej.

Disse to modsatte kvinder har jeg altså talt med i dag. Den ene har ikke tid nok, og den anden har rigeligt. Men begge kvinder er egentlig fascinerende, for tænk sig at have så meget at have livet til at gå med, at man næsten ikke kan få mere ind i det, og omvendt, tænk sig at kunne leve i den tid, der nu engang er, uden at være afhængig af tidsfastsatte skemaer, man må følge. Vi føler os tiltrukket af Annes Time-manager facon, den aktive kvinde, men også af Olgas liv, og tænker på meditation, afslapning og indre fred i et tidsløst rum.

Men forleden dag læste jeg et lille afrikansk eventyr, der kan sige noget her. Det lyder således:

Det er en historie om en kvinde, der er meget smuk. Der var mange unge mænd, der gerne ville giftes med hende, men endnu havde hun ikke givet nogen sit løfte.

Engang kom der så en mand for at fri til hende, og hun inviterede ham indenfor, så de kunne tale om sagerne som voksne mennesker.

Altså satte de sig på hver sin måtte, og kvinden hentede de ting, man bruger, når man laver the, og satte det hele foran manden: the-

kanden, the og sukker, fadet og glassene, trækul i et lille trådstativ, en lille kedel med vand.

Mens manden lod den første portion thevand stå på de glødende trækul og vaskede glassene og fadet, sad de og talte sammen. Snart kogte vandet, og – som man nu gør – tog manden kanden ned og hældte sukker i, en halv snes stykker – som man nu bruger. Straks derefter begyndte han at hælde theen over i glassene og tilbage i kanden den ene gang efter den anden, så den skummede godt.

Nu rettede kvinden sig op og sagde, at der ikke var nogen grund til at fortsætte snakken om giftermål. Manden undrede sig og spurgte, hvad der dog var galt.

Hun svarede: »Ser du, den mand, der ikke har tålmodighed til først at lade sukkeret opløses i theen, før han begynder at hælde den over i glassene, han har heller ikke tålmodighed til at bo sammen med en kvinde«.

Moralen er, at det kræver tålmodighed at leve. Men eventyret siger ikke kun, hvad man skal gøre. Hvorfor besøgte manden nemlig kvinden, og hvorfor begyndte han at lave te med risiko for at dumme sig? Fordi han ville have noget bestemt ud af det, – nemlig kvinden. Eventyret viser altså egentlig, hvad der skal til for at opnå det, man gerne vil. Og hvis ikke han havde været så utålmodig, havde hans bestræbelser båret frugt. Han havde fået kvinden, og hvad det mere førte til.

Går vi tilbage til Olga og Anne, så ved vi noget om deres måde at leve på, men hvad vil de? Ja, modsat manden, så vil de umiddelbart ingenting. Karakteristisk for begge er, at der ikke er plads til mig eller nogen anden i deres liv. Anne har ikke plads, på grund af alle de andre, som hun heller ikke har plads til. Olga har ikke plads, fordi der kun er plads til det, der var engang. Begge er de kapslet inde i deres mange aktiviteter eller modsat manglende aktiviteter. De vil sig selv, med andre ord.

Manden nåede ikke sit mål, kvinden, fordi han ikke var omhyggelig nok med måden han forsøgte på. Anne og Olga har en bestemt måde at leve på, men begge kommer de ikke ud af en cirklen omkring sig selv. Begge situationer er uholdbare. Man må som manden

have et mål, men samtidig må man være smartere end ham, når man vælger fremgangsmåde.

Det lyder indlysende, men det er desværre svært at realisere i virkeligheden. Især kan det være svært at se et mål og bestemme sig for et sådant. For hvad vil lige jeg med det hele? I stedet vælger vi at leve på bestemte måder, som Anne og Olga, i vores egne små verdener. Men det er desværre for let sluppet, at nøjes med dem. – For når alt kommer til alt er vores historie nemlig lige så intetsigende og uden pointe, som det afrikanske eventyr og alle andre eventyr, uden en »prinsesse«, der skal erobres. Vi er nødt til også at spørge om, hvorfor vi gør, det vi gør, også selvom det er besværligt og måske ikke netop det mest moderne i tiden. Et sted at begynde kunne så være, at slå hul på sin kapsel og se, om der skulle være noget andet vigtigt udenfor.

God jul og godt nytår.

Ingeborg Sebbelin

Fra skolens formand

Kalenderåret 1990 går på hæld – skoleåret 1990/91 er i fuld gang med indlæring, aktiviteter og gøremål for såvel friskolens 120 elever som for efterskolens 106 elever. Det er utrolig rart at kunne konstatere, at begge skoleformer, på trods af de økonomiske stramminger, stadig har stor søgning.

1990 har været et år, hvor den relativ nye bestyrelse skulle finde en fornuftig arbejdsform. Samarbejdet med forstander Finn Larsen og skolens øvrige ansatte skal fungere og helst fungere godt, ligesom beslutningerne skal tages på et forsvarligt grundlag. Vi har valgt en struktur, hvor »benarbejdet« foregår i diverse udvalg bestående af både ansatte og bestyrelsesmedlemmer. Udvalgene har ingen kompetence, men kommer med gennemarbejdede oplæg til bestyrelsesmøderne, hvor beslutningerne træffes. Denne arbejdsform har med held været anvendt eksempelvis ved oprettelsen af friskolens pasningsordning pr. 1. aug. i år. Andre eksempler er skolens økonomiudvalg, kontraktudvalg og overbygningsudvalg (8. og 9. klasse på friskolen).

1990 har også været et jubilæumsår for ikke mindre end 5 af skolens ansatte. Endnu engang en velment tak til Kirstine Villadsen, Ruth Håkonsson, Solveig Bødker, Astrid Hansen og Erling Andersen for den indsats I har ydet skolen gennem årene. Kendte ansigter sikrer kontinuiteten, og nye ansigter er med til at skabe fornyelsen. Nyansættelser er der også foretaget i år, idet Søren Hansen og Hanne Lerke begge sagde deres stillinger op for at drage til Sjælland og fortsætte deres virke i henholdsvis Ubby og København. I de ledige stillinger blev Elsebet Suurballe og Helle Resen ansat, og som leder af pasningsordningen faldt valget på Armin von Domarus – velkommen til alle 3.

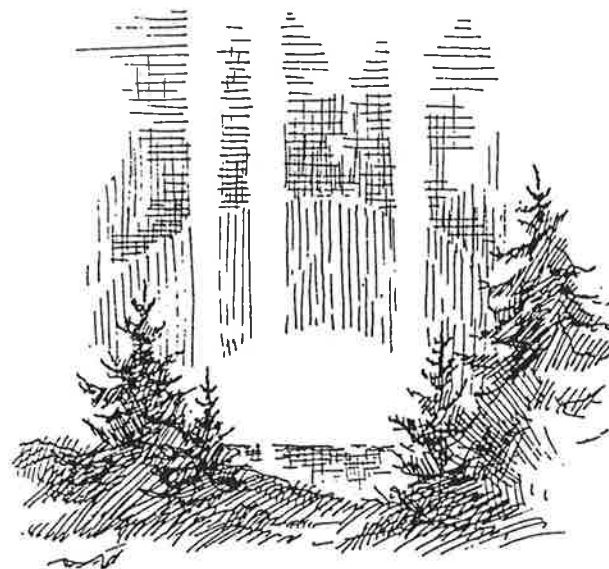
Den 29. okt. blev der afholdt ekstraordinær generalforsamling, hvor formålet var at få forsamlingens godkendelse til købet af Valde Phillips hus, Degnemarken 15. Ejendommen ligger tæt ved skolen

og består dels af en bolig på 96 m² med fuld kælder, og dels af en værkstedsbygning på 132 m². Set ud fra en økonomisk synsvinkel er erhvervelsen særdeles gunstig, og da den samtidig falder i tråd med ønsket om, at en væsentlig del af efterskolens lærere bor så nær skolen som muligt, ønskede en enig generalforsamling at købet skulle blive en realitet. Hvad værkstedsbygningen skal anvendes til er ikke endelig fastlagt, men et faglökale er nok det mest sandsynlige.

Erhvervelsen af Degnemarken 15, opstart af pasningsordningen på friskolen, udvalgsarbejdet med en evt. overbygning er alle eksempler på, hvorledes vi fra skolens side søger at give såvel nuværende som kommende elever, de – ud fra vore økonomiske rammer – optimale muligheder i skoleforløbet. Et trygt, aktivt og indholdsrigt skoleforløb er en god ballast at have, når man herefter skal ud at fungere som menneske. Kravene i disse samfundsmæssige brydningstider bliver selvsagt ikke mindre.

Til slut vil jeg ønske alle med tilknytning til skolen en rigtig glædelig jul og et godt og lykkebringende nytår.

Lis Andersen

På vej!

Allerede godt i gang med 90'erne og stående på tærskelen til et nyt århundrede og årtusinde, samtidig med at efterskolen er gået ind i en fase, hvor den som skoleform skal fastholde og helst også videreudvikle sin position, er det vel på sin plads at reflektere lidt over, hvad den nye tid kræver, hvad vi har med og endelig, hvor vi skal henad.

Vi kalder os en Grundtvig-koldsk skole og det vil for den enkelte fremkalde helt bestemte associationer og forventninger. Men sammenligner vi disse, viser det sig hurtigt, at der er store forskelle. Bevæger vi os endvidere væk fra Midtjylland, vil vi opdage, at forskellene bliver mindst lige så store som lighederne. Gennem brugen af dette begreb gennem årene er virkeligheden nok blevet den, at betegnelsen fortæller, hvad man ikke er. Men inden for dette brede område, kan man vælge at være en »filial« til kirken, eller foretrække at være levende eller mangfoldig osv. osv. Nogle vil gøre krav på at være det hele, skønt men inden for dette kan finde modsætninger. Det grundtvig-koldske har antaget form af at være en slags »varedeklaration«. Når blot dette ord forekommer, findes skolen »almindelig« og i orden. Den enkelte skole kan så tage det eller de ord, som man finder overensstemmende med den måde, man ønsker at drive eller allerede driver skole på.

Endelig er det sikkert at det Grundtvig-koldske også er under stadig forandring, ligesom samfundet, forstået på den måde, at skolens pædagogik må være tilpasset dagens samfund.

En anden hjørnesteen uden for skoleverdenen under stadig forandring, er begrebet den almene dannelse. Til den vil der i dag stilles helt andre og større krav end for blot 20 år siden. Hvor det førhen kunne betragtes rimeligt entydigt, at begrebet indeholdt kundskaber, almen orientering og (vores) moral, er billedet i dag langt mere at kunne bearbejde og vælge blandt en kolossal strøm af information, samt at give mulighed for at kunne vurdere. Vor etik var i lighed med

vort samfund førhen langt mere entydig. I pluralismens tidsalder kan alle meninger og holdninger være lige gode. Vor hverdag er præget af, at vi har meget brug for, at kunne sætte os i stand til at kunne vurdere, hvad vi bør, og ikke hvad vi kan. De teknologiske fremskridt nu og fremover, gør os stort set i stand til alt. Men fordi vi kan, er det ikke ensbetydende med, at vi skal. For det første fortæller historien os, Titanic, a-kraft osv. osv., at vi hver gang, vi tror, vi kan alt, ser hændelser eller konsekvenser, vi ikke havde kalkuleret med, og som dermed viser os, at vi ikke kan alt. Desværre er konsekvenserne ofte så alvorlige, at flere generationer fremover skal leve med dem.

For det andet er spørgsmålet, hvad vi bør. Bør livet ikke bevare sin mangfoldighed på godt og ondt, selv om man er i stand til, inden fødslen, at sortere det »forkerte« fra. Er det ikke netop livet at finde sig i spændingsfeltet mellem det rigtige og forkerte, det smukke og det grimme, det gode og onde, osv.

Måske viser dette blot, at der i endnu højere grad end tidligere er brug for den almene dannelse. Lige så vigtigt er det imidlertid, at man inden for den enkelte skole sætter nogle ord og hensigter på, for at være i stand til at handle.

Nogle efterskolefolk argumenterer meget imod væksten af specielle efterskoler, som idrættsefterskoler, biologiefterskoler, erhvervs-efterskoler osv., men måske er netop disse krøbet ud af den sikre fold og har over for hinanden skullet forklare og argumentere, hvad de vil, i modsætning til os andre, som er delvis fredede i den sammenhæng. Uanset »varemærke« er der dog trods alt tale om et samvær døgnet rundt, hvor det opdragende gennem konflikter, holdnings-sammenstød, samvær og gode oplevelser, er det vigtigste.

Efterskolerne står over for den kendsgerning at antallet af 14-18 årige falder drastisk frem til år 2000. Dette begrundes også at en bevidstgørelse af, hvad vi vil og hvordan, er nødvendig. De sidste 15 år har der ikke været grund til den store ransagning i egne motiver og pædagogik, da »moden« med at tage på efterskole har gjort, at det har været en selvfølge at skolen har været fyldt.

Men endnu vigtigere er det at holde sig levende, dvs. at forholdene aldrig bliver en vane, som afstedkommer manglende engagement fra

de voksnes side. Det er jo netop engagementet og det at være aktiv og involvere sig, der flytter »tingene« og et af vore mål må være, at kunne overbevise vore elever om dette, ved at vise det. Selvom vi er veletablerede, må vi heldigvis konstatere, at vi kun er på vej. At vi må ændre vor pædagogik og undervisning, for at tilfredsstille de behov den enkelte elev har, for at kunne honorere de behov, der stilles til ham/hende af det samfund, som er under stadig hastigere forandring.

God jul og godt nytår ønskes til årsskriftets læsere.

Finn

Stort og småt i 1990

Året 1990 har været præget af jubilæer blandt skolens personale.

For mange af årsskriftets læsere er det kendte ansigter, og for dem alle gælder, at de stadig arbejder her og trives med det.

Kirstine Villadsen kunne pr. 1/4 fejre 20 års jubilæum. Hun har i alle årene været beskæftiget med rengøring.

1/9 kunne Ruth Håkonsson ligeledes fejre 20 års jubilæum. Ruth startede børnehaveklassen op og arbejder stadig med denne aldersgruppe og med skolepasningsordningen.

1/10 var det så Solveig Bødkers tur. Solveig blev ansat som køkkenleder for 20 år siden og bestrider stadig denne post. Siden 1. aug. i år, som omtalt andetsteds, nu med hjælp fra eleverne.

1/11 kom så turen til Astrid Hansen, som på dette tidspunkt havde været ansat som lærer i 25 år. Mange må det være, som er blevet undervist i hjemkundskab af Astrid, som også i dag underviser med engagement og hele tiden følger med i, hvad der sker på området.

Omkring 1/11 kunne vi fejre et andet dobbeltjubilæum. Da havde de nuværende bygninger været i brug i 35 år, og samtidig med at de blev taget i brug (næsten) blev Erling Andersen ansat og kunne således denne dag fejre 35 års jubilæum som lærer på skolen. Pudsig og dejligt er det at opleve at nogle af de elever, Erling underviste i de første 10 år, i dag kommer og melder deres egne børn ind som elever.

Sluttelig skal lyde en tak til jubilarene for en god og lang arbejdsindsats. Vi håber, det varer ved nogle år endnu.

Endvidere har vi i år en række nye ansigter på skolen. Det er Ingrid Strandby, som er vikar for Bente Moustén, der fødte en pige i maj. Jens Holgersen som er ansat i Roberts stilling. Robert har fået et års orlov. Både Ingrid og Jens er i årspraktik fra Den frie Lærerskole i Ollerup og vender efter dette skoleår tilbage til lærerskolen. Desuden har vi ca. 1/10 ansat Anne Andersen som vikar for Anne Glent-Madsen, som forventes at føde sit 3. barn midt i november. Og endelig har vi ansat Helle Jensen fra 19/11 og året ud i stedet for Anni Bjærge, som skal have barn nr. 3 midt i januar.

Af andet nyt kan fortælles at vi er i gang med at renovere de 2 store sydvente gavle og det ene badeværelse på det, der før hed drengegangen, nu Østerled. Desuden har vi erhvervet endnu en ejendom i Degnemarken, nr. 15, som består af en stor beboelsesejendom med tilhørende værksted. Ejendommen skal udover beboelse til en efterskolelærer indeholde flere undervisningslokaler.

Pr. 1. aug. har vi startet en skolepasningsordning oppe i friskolen, og allerede på nuværende tidspunkt er 24 tilmeldt ordningen og 10 på venteliste. Til at lede pasningsordningen har vi ansat Armin von Domarus. I skrivende stund ser det ud til at finanslovsforslaget vedtages, hvilket betyder, at vi sandsynligvis vil få en pavillion på 90 m² tilføjet de allerede eksisterende bygninger i friskolen.

Endelig har vi af hensyn til Poul og Anni, som jo venter familieførelse, vedtaget at bygge en overetage på deres nuværende bolig. Så alt i alt har 1990 også på dette felt været et aktivt år for skolen.

Finn

Kære gamle venner

Det er en skøn novembermorgen, og tiden er inde til at sende jer en hilsen fra vort lille hyggelige hus her på Esketoften nr. 8.

Efter 22 år på Ringe Fri- og Efterskole er der meget at mindes – heldigvis er det mest gode minder, der rinder i tanke. Sådan mindes I forhåbentlig også tiden, I var på skolen!

De mange år var medgangsår for alle efterskoler. De unge opdagede, at efterskolen var en god skoleform at udvikle sig på, og det vil det fortsat være, men mørkere tider tegner sig i horisonten. Mange kommuner er jo underlagt store sparekrav og ser det som en udvej at spare på tilskud til elever, der vil på efterskole.

Det kan umiddelbart være en besparelsesmulighed for kommunerne, da man har de kommunale skoler stående og har lærerkapaciteten til at undervise – men det er kortsynet.

For det første er det et anslag mod det frie skolevalg, som vi i Danmark har en lang tradition for at kunne foretage, og for det andet er det synd for de unge, som ellers ville vælge efterskoleformen, men kan få svært ved at få råd dertil, hvis kommunerne ikke vil støtte.

Sammen med den hæmsko bliver årgangene, som er i efterskolealderen, mindre i nogle år fremefter. Hertil kommer, at statens tilskud til skoledriften også er blevet beskåret.

Således bliver det slet ikke så lette tider, efterskolerne går i møde, men i med- som modgangstider betyder I gamle elever overordentlig meget for skolerne i og på den måde, I anbefaler dem på. Det er i modgangstider, man skal kende sine venner, og jeg er ikke i tvivl om, at I af al magt vil slutte op om vor gamle skole i Ringe på enhver måde.

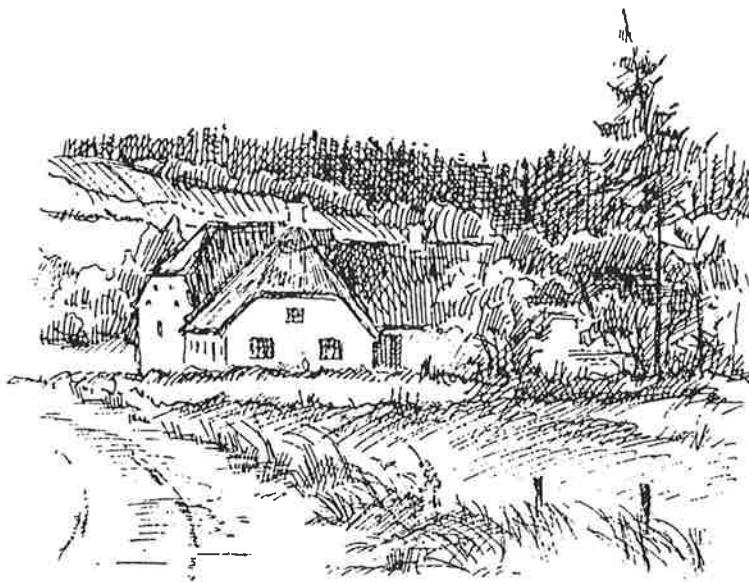
Der har jo været et par år med lidt urolige vande, men nu er det mit absolutte indtryk, at alt går sin rolige, stabile gang deroppe. De gamle lærere er der endnu for langt størsteparten, og de er trænede, dygtige skolefolk, og de nye, som er kommet, er faldet godt til, så på den måde går det godt.

Personligt befinder vi os særdeles vel. Man skulle ellers tro, at overgangen fra en travl og meningsfuld tilværelse blandt unge og til pensionisttilværelsen ville føles som noget af et tomrum. Sådan er det heldigvis slet ikke gået.

Vi var, som I nok ved, så heldige at blive opfordret til at skrive en bog om danske udvandrere til Argentina. Til denne bog måtte der indsamles kildemateriale, og vi rejste da til Argentina i oktober 1988, som vi forlod skolen i august.

Denne lange, spændende rejse rundt om i landet derovre har I hørt om, men oplevelsen kom til at danne god overgang til anden tilværelse end på skolen.

Nu skriver vi på bogen, og den er nok færdig til udgivelse engang i foråret. Så er jeg medlem af DET ETISKE RÅD. Det er en spændende og meget krævende opgave, dels at følge med i den lægevidenskabelige udvikling og dels at tage ud i landet og på skolerne for at fortælle om denne udvikling. Der sker jo så meget indenfor den lægevidenskabelige udvikling, at det kræver al den opmærksomhed, vi kan præstere, at følge med i, hvad der egentlig foregår.

Og sidst, men ikke mindst, må vi være opmærksom på, hvor langt man kan gå i brugen af den lægevidenskabelige teknik, uden at menneskeværdigheden krænkes.

Alt dette og mere til optager tiden fra morgen til aften, så der er ikke tid til at kede sig, og sådan skal det være. Som jeg gang på gang har sagt jer: »Tag nyt land ind. Livet er alt for kostbart til at sidde og hænge i kurvestolen, man må bruge savens klinge fuldt ud! Den, som bare dvasker rundt, visner og forgår, det er loven!«

Jeg håber, I alle har et arbejde og en udfordring – om det forhåbentlig er således, så har I det godt. Det er trist at læse om de mange unge, der ikke er brug for på arbejdsmarkedet, men jeg er sikker på, at I er vågne nok til at søge beskæftigelse og således ikke kender lediggangens svøbe.

Vi ses til elevmødet. Vi er stadig skolens venner!

Jeg ønsker, at alt står vel til hos jer, og vi ønsker årsskriftets læsere en rigtig glædelig jul og et godt nytår samtidig med, at vi ønsker al mulig fremgang og glæde for de mennesker, som fortsat arbejder for at støtte og udvikle Ringe Fri- og Efterskole.

*Venlig hilsen
Kirsten og Gunnar Kjær*

Har en tømrer brug for digte?

I dette skoleår har jeg dansk med en 10. klasse. 11 piger og 5 drenge i 16. 17.-årsalderen. Vi beskæftiger os naturligvis med mange teksttyper i løbet af året – lige fra folkeviser til reklamer og Gnags' danmarkssang. Hvert år, når jeg nævner, at næste emne, bliver lyrik, lyder der: »Åh nej! Det er så åndssvagt! Det er umuligt at forstå digte«. Og så videre. Dette slog heller ikke fejl i år. Især drengene vendte det hvide ud af øjnene. Da jeg så ydermere fremførte, at de skulle starte med *selv* at skrive digte, sank jeg virkelig i deres agtelse.

I hver klasse er der som regel 2-3 piger, som i deres tidligere skolegang – og måske i deres fritid har holdt af at skrive digte. De er motiverede fra starten – og gode til det. Kunsten består i, at få de øvrige elever til at synes, at det egentlig er helt spændende. Også drengene.

Mange var utrygge ved opgaven, fordi de troede, at jeg nu ville have dem til at krænge deres inderste tanker og følelser ud. Desuden var det vigtigt at fortælle dem, at jeg ikke forventede, de kunne skrive lyrik som en Benny Andersen eller Pia Tafdrup. Det er naturligvis umuligt!

Vi startede med at tale om personificering (man giver en ellers død ting liv, tanker og vilje). Vi så på »professionelle« lyrikeres brug af personificering – og dernæst skulle eleverne udvælge sig en ting, som i digtet skulle fortælle om sig selv. Det kom der bl.a. disse to digte ud af:

Jeg ligger med 17 andre
tæt sammen.
Ved hvad der skal ske
venter, den endeløse venten.
Rædslens venten.
Frygter når låget åbnes
de to fingre tager mig,

fører mig op, mærker læberne
strammes hårdt om hovedet.
Ilden kommer
nærmer sig langsomt
griner af fryd.
Jeg mærker varmen
komme nærmere og nærmere
jeg kæmper – skriger
sluk ilden.
Prøver at komme væk
kan ikke
giver op.
Mærker ilden
brænde mine fødder op.
Mærker mit hoved
hvordan røgen suger igennem mig
mærker min krop mindskes
smerten er væk
jeg slukkes
min krop er væk
vil blive smidt væk.
Over til andre kroppeløse lig
vente på at blive brændt helt.
Min eneste glæde er;
10.000 mennesker dør hvert år
på grund af deres nådesløse
afbrænding af os!
– cigaretten

Tine, 10. kl.

Jeg bliver krænget over hovedet
krøllet sammen og henslængt i bunken

Åh nej ikke igen
ligge og vente

Jeg kender det
Frygter det næste.

Bliver proppet i en pose sammen med de andre
de lugter af sved
endnu.

Så ud ad døren
ned ad trappen
hen ad gaden
rundt om hjørnet
Nu ser jeg skiltet

Den lille runde låge åbnes
vi proppes ind
lågen lukkes.
Jeg hører lyden af klirrende mønter
og summen fra maskinen.

En stor forvirring
Vi bliver våde af vand med lugt
trænger ind alle vegne
Jeg prøver at spytte ud
men forgæves.

De sidste 10 minutter
vi klaskes mod siderne
endelig ka' jeg komme ud.

Op på snoren og ånde helt ud.
Åh nej hele turen tilbage igen
Og ind og ligge i bunker på en hylde
for igen at blive brugt
– vasketøjet.

Linda, 10. kl.

Denne opgave var utvivlsomt forløbets største succes. Faktisk alle syntes, det blev nogle sjove og overraskende digte.

Senere fik de en opgave, der lød: Skriv et digt, hvor du taler til en eller flere personer. Det var sværere, for her gik vi pludselig tættere på eleven selv.

Jeg sidder stille, og passer mig selv.
De andre morer sig, og gør grin ad mig.
Hvorfor lader de mig ikke være?

Jeg prøver at koncentrere mig om en bog.
De andre håner, og irriterer mig.
Hvorfor lader de mig ikke være?

Jeg sidder i mine egne tanker, og stirrer ud i lokalet.
De andre morer sig udenfor, og råber ad mig.
Hvorfor lader de mig ikke være?

Marianne, 10. kl.

Senere læste og analyserede vi så andres lyrik – herunder også sange af Steffen Brandt og Lars Hug. Mange elever fandt det svært, men havde dog nu en nysgerrighed efter at se, hvordan andre gjorde det, de selv havde »puklet« med.

Jeg mener, at forløbet alt i alt var en rimelig succes. I hvert fald sagde en dreng bagefter: Det var nu ikke så slemt med de digte – det var værre sidst år! Det var da et kompliment! Men mine pædagogiske evner blev virkelig sat på en prøve, da en af drengene midt i en time kaldte: »Liselotte, vil du ikke hjælpe mig med den her analyse. Jeg fatter ikke en meter!« Og så fortsatte han: »Hvad f..... skal jeg egentlig bruge det her til, når jeg alligevel skal være tømrer?«

Jeg tror nok, jeg mumlede noget, der lignede et svar.

Hilsener og en glædelig jul til alle fra

Ditte, Rikke, Jørn og Liselotte

Indtryk fra et lynvisit i Berlin 23. til 25. november 1990

Vestberlin har været som en stor, farvestrålende vanddråbe med en god og sej overfladespænding i de sidste næsten 45 år. Russisk militær vest for byen og østtyske grænsebetjente rundt om resten af muren har sørget for, at overfladen holdt. Nu er overfladen brudt, og dråben er begyndt at flyde ud, ikke som et væld af rislende bække der flyder ud til alle sider, som vi vesterlændinge kunne lide at tro. Foreløbig har bristningen kun betydet en uundgåelig gennemvædning af de allernærmeste områder langs Berlinmuren og giver sig synlige udtryk i mange kilometer nedbrudt mur og asfaltering af arrene. Veje, som før muren skar sig gennem storbyen, er atter åbnet for trafik, de gamle trappenedgange til U-banen er gravet frem af asfalten og er ved at få nye gelændere og blå portaler. Russiske soldater slentrer uvirksomme rundt, medens de mange kasernebygninger ligner det totale forfald. Russiske pelshuer og andre uniformsdele faldbydes sammen med autentiske murbrokker fra hundrede intermistiske stader omkring Brandenburger Tor og Checkpoint Charlie. Der er vestlige varer i butikkerne, og varerne inkluderer naturligvis også pornoblade.

Vor østtyske guide og chauffør gennem Østberlin gav udtryk for en behersket glæde over genforeningen og en let ironisk holdning til »Der Helmut« gode råd til de nye tyske borgere. Han mente, at østtyskerne var kommet sig over den første eufori. Nedbrydningen af Muren er for øvrigt overtaget af turisterne, hvorfor man også har set sig nødsaget til at rejse en beskyttende mur omkring Brandenburger Tor. Man kan jo ikke vide, om turister, bevæbnede med hammer og mejsel, ville tage fejl, vel? Vores vaskeægte østtyske guide havde haft arbejde som kontrollør af brandslukningsudstyr, og det stod hurtigt klart for ham, at den stilling ville blive nedlagt, og da Helmut Kohl i god tid opfordrede alle østtyskere med tilsvarende unyttige jobs til at blive selvstændige, anskaffede han sig en minibus med plads til 7

passagerer, som han for 15 DM/person viser rundt i det gamle Østberlin.

Samme ironiske tone, som han brugte om Der Helmut, blev anvendt om Die Himmelblau, Honeckers kone. Den blev også brugt om Honecker selv, om Hitler og Eva Braun, (da vi passerede deres lejlighed og resterne af førerbunkeren) om Himmler, Göring og Goebbels (da vi passerede diverse gamle ministerier). Efter min mening er det forståeligt med en god portion politikerlede netop i Berlin. Berlinerne har som få oplevet, hvad det vil sige at være prisgivet et politisk system, man ikke selv har indflydelse på.

Efter al den skepsis og sarkasme spurgte jeg ham om, hvordan hans og de øvrige østtyskeres fremtid ville blive. Han trak på skulderen, og mente ikke rigtigt, at Helmut havde brug for dem. På mit spørgsmål, om ikke friheden var det vigtigste nu, svarede han: »Hvad er frihed uden penge? En del af os kommer til at sove under broerne«.

Under vores et-døgns besøg i Berlin i august var øst og vest som nat og dag. Øst var grå, træt og vissen, vest var farvestrålende, veloplagt, grøn og blomstrende. Dengang bevægede vi os i euforiens centrum tæt omkring Brandenburger Tor, Potsdamer Platz, Unter Den Linden og Checkpoint Charlie. Nu i november, da vi gjorde os den ulejlighed at lade os vise rundt, oplevede vi en meget veltalende og meget virkelighedsnær østberliner, der viste sin by frem. Han glemte ikke slum- og BZ-er kvarteret, hvor skudhuller i murværket fra krigen end ikke er spartlet ud. Han var skam også stolt af sin by, og vi blev forbavsede over at se de storslåede pladser og bygningsværker, han kunne fremvise i Østberlin. Huegnotternes kæmpemæssige domkirke lå side om side med en lige så imponerende tysk domkirke. Vi så den jødiske synagoge og flere evangeliske og katolske kirker, som var blevet smukt genrejst efter krigen. Omkring Nicolai kirke bredte Nicolaikvarteret sig med små hyggelige handelshuse. Et nyopført handelskvarter, rigt på miljø og elsket af østtyskerne. Hvilke varer, der var i de små butikker før, var vi høflige nok til ikke at spørge om, for vores guide havde jo ret i, at arbejde til alle og et menneskeligt miljø er mere værd end bugnende overflod af varer. Det var lidt svært at blive klog på, om han havde hørt til de tilfredse østtyske-

re, eller om han blot synes, det hele er gået for hurtigt på det sidste. Der har ikke været tid til at besinde sig og blive enige om at indføre de bedste elementer fra begge systemer. Nej de frie markedsmekanismer har hersket fra starten, og tilsyneladende mener de nye kapitalister, at alt kan sælges. Det er tankevækkende, at varerne generelt er meget dyrere i Østberlin end »Drüben«.

Potsdam ligger sydvest for Vestberlin og skulle være et besøg værd. Vi kunne bl.a. tænke os at se det rigtige Sans Souci. Efter flere helhjertede forsøg måtte vi opgive at finde vej i Vestberlins motorvejskaos. Det gjorde ikke så meget, for vi opdagede, at en af de føromtalte genåbnede veje førte direkte til Potsdam. Det blev en meget langvarig tur, for de gamle brosten udgjorde en særdeles ujævn vej. Vi så omridsene af de gamle skønne slotte i mørke, og da vi besluttede at finde tilbage til hovedkvarteret ved at køre efter skilte med »Berlin«, gik det for sent op for os, at vi blev ledt i en stor bue syd om Vestberlin og kom ind i Østberlin øst fra. Jo, Berlin er skam stadig to lande.

På vej gennem østtyske landsbyer, forbi landbrugskollektiverne og ad motorveje med kun ganske få frakørselsmuligheder taler vi om det, vi har set og hørt. Den unge østtysker, der solgte os et stykke af muren i august, sagde: »Kom igen om fem år, så kan I ikke se forskel«. Jeg er skeptisk og nysgerrig, så jeg bliver nødt til at følge hans opfordring. Østberlinereren med minibussen sagde til afsked: »Det bliver hårdt, men vi vil ikke gå helt ned«. Det må vi tro på, og jeg tror på, at friheden er størst, trods alt.

Årsskriftets læsere ønskes en god jul og et godt nytår.

Jacob, Stine, Robert og Herdis

DDR Danmarks socialistiske nabo

I 8. klasse har vi arbejdet med DDR, og hvordan det så ud, inden muren faldt.

Vi blev delt ind i grupper med forskellige opgaver, og det hele endte med, at vi holdt foredrag for hinanden, og her er vores foredrag.

DDR har været et fremmed land

DDR ligger ikke langt fra Danmark, uanset om man bor i Jylland på Fyn eller Sjælland, er der kun få timers kørsel, og der går færger flere gange om dagen til Warnemünde.

DDR blev betragtet som et fængsel, så mange unge er flygtet fra DDR.

DDR er et meget fattigt land.

Hver den 1. maj bliver der demonstreret inden for arbejderbevægelsen.

Der bliver demonstreret for fred og deres parti, de gør det for at møde andre unge og for at synge nogle af landets sange, og de får tilmed en fridag oveni.

Alle elever fra 7. klasse tager den polytekniske skoleuddannelse, og den består af praktik og teori, som er elektronik, metal og landbrug.

Baggrunden for det politiske system i DDR er kommunismen. Kommunismens fader var Karl Marx, 1818-1883. Sammen med Engels grundlagde han marxismen. Marx mente, at produktionsmidlerne og overskuddet af produktionen skulle tilhøre arbejderne. Dette system indførte Lenin i Sovjetunionen i 1917 ved den Røde revolution.

Efter 2. verdenskrig, da de allierede delte Tyskland, gjorde Sovjet hurtigt den østlige del, DDR, til en socialistisk stat.

Året efter at DDR blev oprettet som stat (1950), blev den anerkendt af 11 nationer. DDR blev medlem af FN i året 1973.

Sovjetunionen og det socialistiske udland

Sovjetunionen havde en stor betydning for DDR, i karft af at Sovjet var i ledelsen af den socialistiske blok.

DDR kom hurtigt ind i det politiske og økonomiske samarbejde med de østeuropæiske lande.

I 1975 skrev Sovjet og DDR under på en venskabs- og bistandsaftale hvilket frembragte et godt samarbejde fremover.

I 1945 flygtede 15% af befolkningen. Grunden, som vesttyskerne sagde, var at DDR var et kommunistisk diktatur.

Flygtningeproblemet blev efterhånden mærkbart i DDR, da der blev mangel på arbejdskraft.

For at standse strømmen af flygtninge lagde man en mur af pigtråd gennem Berlin og forstærkede grænserne ude i landet. I 1961 byggede man en stenmur gennem Berlin, og den blev senere erstattet af en kraftigere betønmur. Det betød, at flygtningestrømmen tog af, og der blev lidt mere ro i DDR.

Østpolitikken indledes af Willy Brandt 1969. Socialdemokratiet kom ved ledelse af Willy Brandt til regeringsmagten i 1969.

Willy Brandt var mere populær i DDR end i sit eget land, fordi han gerne ville forhandle med dem, og Willy Brandts indsats kom til at betyde et bedre forhold mellem øst og vest.

På flere punkter var DDR dårligere stillet end Vesttyskland, fordi al industrien lå i Vesttyskland. Førhen kunne DDR forlade sig på landbrug og brunkul, og de fik industrivarer for landbrugsvarer. Men denne handel holdt helt op da Tyskland blev delt.

På andre måder var de også dårligt stillet, for Sovjetunionen havde beslaglagt alt af værdi i DDR. Men det var til gengæld Sovjet der opbyggede DDRs industri og importerede store mængder råolie og jernmalm. Der blev opbygget hele byer og værfter, og takket være Sovjetunionen havde DDR efter få år fem store værfter og en dieselmotorfabrik, som leverer motorer til værftsindustrien.

DDR's samhandel med omverdenen var sparsom. De importerede en del værktøjsmaskiner, husholdningsmaskiner, billige tekstiler og nogle få biler. De eksporterede til gengæld landbrugsvarer og finmekanik.

Langt de fleste fabrikker og lignende virksomheder var statsejede i DDR. Men der var også nogle, der var halvstatslige, d.v.s at staten ejede aktiemajoriteten.

Fra storgodser til storkollektiver

Før 1945 var jordfordelingen meget skæv. De store godser havde næsten al jorden. Men i 1945 flygtede godsejerne til vesten for at redde livet fra russerne. I 1945 bestemte russerne, at det hele skulle være kollektiver, helst frivilligt, og sådan blev det. De indførte reglerne om landbruget hurtigt, så de ikke behøvede at importere varer længere.

Hvis de gik med i et kollektivlandbrug, fik de gratis maskiner af Rusland, og de, der ikke ville være med i et kollektiv, fik ikke noget tilskud.

I Danmark ville man kun bruge én kartoffeloptagemaskine, da det ville være for dyrt at købe flere maskiner for en landmand.

Der var en ulempe ved at have de store godser. For hvis der udbrød sygdom i store stalde, kunne de hurtigt tabe en masse penge på det. Landbrugene er blevet mere moderne inden for de sidste 20 år. En normal landmand tjener 600 DM om måneden plus mere for ekstra arbejde.

Karina, Danielle, Jesper, Thomas N, Casper, Allan, Nanna, Johnny, Mads, Thomas C, Tina, Joe, Anne, Henrik, Anders og Christina

Årets gang 89/90

- 13/8 Ankomstdag for skoleårets nye efterskoleelever. Med sommerfugle i maven blev alt det nye studeret, og efter kaffe og snak i kontaktgrupperne tog forældrene hjem. Aftenen gik med forskellige lege og aktiviteter i et forsøg på at lære hinandens navne at kende, og for at ryste den værste beklemthed af sig.
- 14/8-18/8 Introduktionsuge, hvor alle fag blev præsenteret, byen og omegnen blev gennemtravet og -cyklet, lærerhjemmene blev besøgt, og ugen afsluttedes med en udflugt til Tåsinge og Langeland.
- 15/9 Månedsmøde, hvor Birgitte viste lysbilleder, dansede og fortalte om sit år i Thailand.
- 22/9 Brombærtur til Nordfyn, hvor adskillige kg brombær blev plukket, vejjet, transporteret hjem og meget senere fortæret som det herligste syltetøj.
- 24/9 Åbent hus på vores efterskole, og på alle landets øvrige. Mange familier kiggede ind, og gav udtryk for en meget fin rundvisning, som nuværende elever forestod.
- 28/9 En god aften med skuespil og debat om et meget aktuelt emne – nemlig AIDS. Der var rig mulighed for at hente informationer, og iøvrigt gøre sig dette problem bevidst.
- 2/10 Fra morgenstunden så vi alle en film »Vestens unge«, som handlede om de nyreligiøse bevægelser. Bagefter diskuterede vi emnet på danskholdene.
- 5/10 Hip-hip hurra – Jens Peder fyldte 50 år.
- 6/10-8/10 Weekend på skolen, hvor vi tog hul på emneugen, og havde forældredag for 8.-9. kl.
- 9/10-13/10 Praktikuge for 10. kl. og emneuge for 8. og 9. kl. Emneugen stod i udsmykningens tegn. Sammen med fri-

skoleeleverne blev der bl.a. lavet relief, betonarbejde, model af skolen, filtning og opslagstavler. En café sørgede for lækre forfriskninger i løbet af dagen.

- 13/10-22/10 Efterårsferie.
- 10/11 Weekend på skolen som startede med en teatertur til Odense, hvor Banden opførte »Skarpe skår«.
- 11/11-12/11 Højskoleweekend med mange aktiviteter for fri- og efterskoleelever samt forældre.
- 23/11 Besøg på Sdr. Nærå Efterskole, hvor vi blev underholdt med »Grease«, og derefter diskotek.
- 8/12 Julemøde med drama, julefortælling, folkedans og til sidst Lucia-optog.
- 11/12 Om formiddagen så vi friskolens juleforestilling.
- 12/12 Ca. kl. 6 blev alle elever vækket af et forunderligt syn og smukke toner. Lucia-pigerne gik rundt på samtlige bo-områder og sang Lucia-sangen, og lærerne listede rundt og serverede varm kakao og ditto boller på sengekanten til nogle meget forbløffede elever. Ah - hvilken morgenstund!
- 15/12 I 1989 faldt vinteren præcis på denne dag. Et voldsomt snefald natten til fredag d. 15. overraskede alt og alle, og resulterede for vores vedkommende i at glemme det normale skema, og begive os afsted til gymnasiebakken godt forsynet med plasticposer, som fungerede som udmærkede kælke. Mange udviste stor opfindsomhed med at komme ned ad bakken. Senere på dagen afviklede vi nogle tipskampe, og weekendlisten blev lidt længere end vi havde regnet med. Dagen efter var der allerede tøj og sjap.
- 18/12 En meget fin aften på Odense teater, hvor vi så »Peter Pan«.
- 19/12 Juleafslutning med en rigtig julemiddag (mange elever jublede over de hvide kartofler og den brune sovs!) og mange forskellige indslag bl.a. bankospil, drama og forskellige julelege.
- 4/1 1990 Vi startede fælles i spisesalen i feststemning med rund-

stykker og flag. Anledningen var et stort velkommen til vores ny forstander Finn Larsen. En god start på et nyt årti, som vi alle venter os meget af.

- 14/1 Forældredag for 10. kl., og om aftenen månedsmøde med Jens Grøn fra udvalget til udarbejdelse af den ny højskolesangbog. Det blev en aften med både nye og gamle sange, og hvor vi fik del i nogle af de overvejelser, som udvalget havde gjort sig.
- 25/1 Besøg på Nordfyns Ungdomsskole, hvor vi blev præsenteret for flotte musik- og sangnumre, og senere det obligatoriske diskotek.
- 2/2 Vinterfest for sidste års elever. En hyggelig aften med underholdning af lærerne, som opførte Brecht-cabaretten i en noget speciel og forkortet udgave. Desuden en sangafdeling og fremvisning af lysbilleder fra årets løb, som vakte mange minder og diverse tilråb. Aftenen sluttede med dans og selvfølgelig masser af snak.
- 3/2 Efter en lidt kort nats søvn drog hele flokken lørdag til Jylland, nærmere destination: Viborg Gymnastikhøjskole. Holdet lavede en meget fin gymnastikopvisning, så det var en stolt og tilfreds elevflok, som endnu en aften krøb sent til køjs.
- 9/2-11/2 Weekend på skolen for 10. kl. Start på emneugens teater projekt, nemlig West Side Story. Desuden blev en fodboldturnering afviklet.
- 12/2-16/2 Emneuge med 10. kl., hvor Peter Damm Ottesen var gæstelærer og instruktør. Efter en uges hektisk aktivitet med op- og nedture kunne vi opføre en meget flot forestilling fredag d. 16.2. – Og derefter en velfortjent vinterferie ugen efter.
- 2/3 Midt om natten: Højtråbende personer iført kamptøj, visirer, militærstøvler o.lign., »angreb« bo-områderne og smed forsvarsløse elever ud af deres varme senge og kommanderede dem nedenunder, men først efter at skulle have iklædt sig varmt tøj. Men ak, det her var det rene sødsuppe i forhold til, hvad der senere hænd-

te! Alle blev kropsvisiteret, fik frataget de uundværlige cigaretter og andre livsfornødenheder. Magthernerne udviste stor brutalitet i deres forehavende. Med flygtningestatus fulgte så nogle timer i den mørke nat med diverse fristelser. Nogle slæbte smuglergods adskillige km. i håb om en blidere behandling i flygtningelejren, men kun for at erfare at der ingen retfærdighed er til. Penge - og kun penge kom til at afgøre hvilke forhold man fik tilbudt. Tidligt om morgenen ankom de trætte flygtninge til hjemstedet, indtog et morgenmåltid uden at nogle skelede til deres pengepung, sov nogle timer, og brugte resten af eftermiddagen til at diskutere de natlige oplevelser, og flygtninges forhold generelt.

6/3 Sdr. Nærrå Efterskole, som vi havde samarbejdet med omkring flygtningeløbet, kom på besøg. De var inviteret til karnevalsfest, og mange fantasifulde udklædninger så dagens lys.

15/3 Ringe Stævne med deltagelse af mange fynske efterskoler. Mange fine opvisninger og andre indslag. Underholdning med dygtige springartister, og diskotek om aftenen. Og endelig en konklusion om at Ringe Hallen er blevet for lille til stævnet, som derfor flyttes til Svendborg fra 1991.

25/3 Forældredag med gymnastikopvisning i Ringe Hallen og opførelse af West Side Story om aftenen.

26/3 Anderledes dag med bl.a. en smagsprøve på Polens turen. Der blev vist video og lysbilleder om Polen, og ind imellem blev der motioneret.

27/3 Besøg af Nordfyns Ungdomsskole, som så vores udgave af West Side Story.

3/4-10/4 Lejrskoletur til Polen. - Og derefter direkte på påskeferie.

19/4 Korsamarbejde mellem flere fynske efterskoler resulterede i et kæmpekor på Nordfyns Ungdomsskole, som underholdt med flotte og glade melodier.

- 22/4 Møde for kommende elever, hvor gymnastikopvisningen blev vist i gymnasiehallen.
- 4/5-10/5 De skriftlige prøver afholdes.
- 15/5 Fodboldturnering på Ringe Stadion, hvor vi hjemtog den ene sejr efter den anden. I sandhed en herlig fodbold dag. Dog hørtes onde tunger mumle om for ringe modstand!
- 19/5-20/5 Elevmøde med godt fremmøde og fin stemning. Eleverne viste West Side Story for definitivt sidste gang, og for norges vedkommende med en smule vemod. De var blevet en del af rollen! Søndag var der alt-muligmarked på plænen, hvor alskens ting blev faldt og store handelstalenter blev bemærket.
- 28/5 Vi starter på de mundtlige prøver, og 8. kl. starter på turen til Lunde borg med pumpede cykler og godt humør.
- 29/5 Internationalt besøg fra bl.a. USA, Thailand og Peru.

AFS-studerende besøgte skolen, fortalte lidt om at være udvekslingsstudent og hyggede sig iøvrigt med en flok danske efterskoleelever.

- 11/6 + 15/6 Den store rengøring af værelser og diverse områder.
- 12/6-14/6 Tur til Enebærødde.
- 15/6 På denne sidste aften på skolen kunne man møde letlevende damer, en mystisk spåkone, frække serveringsfolk, sømænd og andet godtfolk. Alt i alt en uforglemmelig aften, som sluttede (?) med bål og gråd ude på skolens gård.
- Dagen efter (d. 16.6) lignede alle sig selv igen, især hvis man ser bort fra de blanke øjne, som havde ramt usædvanligt mange af de, der deltog i afslutningsarrangementet. Omkring kl. 12 var der blevet talt, sunget, snakket og grædt. Og vi vinkede farvel til de sidste, som kørte... Tak for et godt skoleår!

Glædelig jul og et godt nytår ønsker
Ida, Esben, Poul og Anni

ANJA H. ANDERSEN
OENSTE
CARSTEN ANDERSEN
SVENDSBORG
DORTE ANDERSEN
KØNIGSBERG
BANG ANDERSEN
KØNIGSBERG
JACOB ANDERSEN
RØKKEVANG
TAKOB ANDERSEN
MARTOFTE
KROGH ANDERSEN
LENE
FRØM ANDERSEN
SANDERSEN
LOUISE ANDERSEN
DANNEHAR
HARBRITT ANDERSEN
EJBY
HETTE K. ANDERSEN
KØRNTH
SUSAN ANDERSEN
OENSE
TINA ANDERSEN
NORRE ÅBY
KARINA ANDREASEN
STABY
HANNE BEHTSEN
TOREBY
SOLVED BOND
OSLEY
BERT BRANDENBORG
HESSELÅSER
JESPER BØK
BRØNBY
JAN BRUGRE
SKELLERUP
BERT CHRISTENSEN
SVENDSBORG

DAN CHRISTENSEN
FLEMMING
STEEN
OFFE CHRISTENSEN
BRØNBYVEJ
THOMAS CHRISTENSEN
VESSENBJERG
LARS CHRISTENSEN
KØRNTHVANG
LISBETH C. CLAUSEN
SLÅGESE
THOMAS CLAUSEN
TULLERBALLE
JAMES LENNART ØRNE
MUNKERØ
CHARLOTTE DAMSTED
OENSE
ANNETTE ERICSEN
SVENDSBORG
THOMAS FORSMANN
ØTTERUP
JANNE ØERSTRAND
VEJLE
DANNY ØLINTBORG
OENSE
DORTE HANSEN
OENSE
HENRIK HANSEN
EGTVED
JANNE HANSEN
OENSE
KARINA HANSEN
BRØBY
METTE HANSEN
SØLLINGE
MICHAEL HANSEN
KALLUNDBORG

HASBUS HANSEN
SØNDERBØ
RENE HANSEN
FRÅUJØ
ERLIND ANDERSEN
ANN BÆRGE
JENS PEDER CHRISTENSEN
ANNE ØLENT-MADSEN
HERDØ HJØRNE-RASMUSSEN
ROBERT HJØRNE-RASMUSSEN
FRILÅSEN
ASTRID HANSEN
DITTE ELBÆK
LARS LENSBAARD
ASGER MADSEN
BENTE MØUSTEN
POUL PEDERSEN
STEFFEN HANSEN
FRÅUJØ
SUSANNE HANSEN
TÅRUP

TINE HANSEN
SVENDSBORG
JAMMY HENNINGSEN
LØHALS
JESPER HENNINGSEN
VALLENSEK
LISELOTTE SYANE
JØRR MATHIESEN
JØRNE RYGAARD OLSEN

RINGE FRI- OG EFTERSKOLE
1989 - 1990

JØRGEN JACOBSEN
HØRBY
KRISTEN HENNINGSEN
BRIST NIELSEN
SØLVED BRØKER
LØNE HANSEN
ANNETTE BRØKKE

AAGE PEDERSEN
LARS HANSEN
HENNING HIRCH
ANNE BLOOM HJØRSEN
HØRBY
PETER HØLST
MØRBYRE
STINE PEDERSEN
VESSENBJERG

KRISTINE VILLADSEN
KARIN JØRVELUND
ØUNNAR JØHANSEN
BRØT LAGAARD
HELLE RIBER JENSEN
OENSE
THOMAS JENSEN
OENSE

IRILAN JØRGENSEN
FERRITSLØY
HENRIK TOPP
JØRGENSEN
LISBETH JØRGENSEN
OENSE
PIA JØRGENSEN
HØRBY
ULRICH JØRGENSEN
BRØBY
JETTE LØHMANN KLAUSEN
EJBY
LENE LAURIE KJØRSEN
SØNDERBORG
SØREN KRAGE
ØTTERUP
DORTE KRISTENSEN
ØLMEZ
LAREN XJUL KRISTENSEN
ØRBEK
BRIGITTE LARSEN
FRÅUJØ
MICHAEL LARSEN
OENSE
MARGUS LAYCOCK
LANSKØV
PETER LORENZEN
MØDELFART
MARGA G. LUND
OENSE
ANDREAS MADSEN
NÆSTVED
LENA MADSEN
FERRITSLØY

ANNETTE RASMUSSEN
EJBY
METTE XJUL MØRTESEN
SVENDSBORG
TAN LØV NIELSEN
SVENDSBORG
CHANNETTE K. NIELSEN
LØNBY
JANUS NIELSEN
FRANSEK
KENNETH NIELSEN
ALLESTED
PERNILLE S. NIELSEN
SØRSLØY
PERNILLE NIELSEN
AGEDRUP
PØKKE BRANT NIELSEN
HØRBY
SØREN NIELSEN
MØDELFART
TORSTEN J. L. NIELSEN
ALBUHTENBORG
BERT NISSEN
ASSENG
CARSTEN OLSEN
ØRBEK
PERNILLE HØJMARK OLSEN
FRÅUJØ
KARIN PEDERSEN
NÆSTVED
KATHARINA V. PETERSEN
BRØNBY
RENE PETERSEN
KØRNTH

STINE PETERSEN
OENSE
CHRISTINA RASMUSSEN
OENSE
HENRIK RASMUSSEN
OENSE
JØRGEN RASMUSSEN
MØDELFART
MARLENE E. RASMUSSEN
KAST
VYAN PETERSEN RASMUSSEN
& MØRSE
THOMAS BERNHOLM
OENSE
METTE RINDBÆK
FRÅUJØ
SØSØ-LAILA
ALLERLEJ
KLAUS SØRBY
OENSE
HENRIK G. THOMSEN
NØ ÅBY
DORTE THORNE
BELLINGE
ØRLAND LINDERUP
HYLLINGE
LISBETH WINDHJØR
OENSE
CHRISTINA WILD
MØDEHUSENE
CARINA ZØRBE
ØRBEK
PIA ØSTERLUND
OENSE

Tur til Polen

Tirsdag d. 3. april '90 kl. 9.00 stod 100 forventningsfulde elever klar til at modtage 2 busser – til vores store overraskelse kom der 3 busser.

Afsted over Fyn, ned gennem Sønderjylland med et uventet ophold i Haderslev, hvor dobbeltdækkeren var på værksted. Efter lidt handel ved den tyske grænse gik det mod DDR. herefter fortsatte vi transit gennem DDR, med kun én pause, hvor vi spiste vores mad. På trods af »Murens Fald« i nov. '89, så vi flere grænsevagter, afspærringer og vagttårne, og da vi om aftenen nåede den polske grænse, oplevede vi til fulde det tunge bureaukrati. Problemet var, at vore 2 busser var blevet forvandlet til 3. Ventetiden varede 5 timer, men endelig kl. 02 fortsatte vi til den nærmeste rasteplads, hvor vi spiste vores efterhånden lidt kedelige mad. Tre polske, meget lidt engelsktalende, guider havde sluttet sig til vores gruppe.

Tidligt næste morgen kørte vi ind i Warszawa og indtog vores første polske måltid: ½ pølse (af ubestemmeligt indhold), brød og the. Derefter sightseeing i byen. Vi så bl.a. kongeslottet og lidt af den gamle bydel. Senere blev vi indkvarteret på 3 hoteller. Om aftenen var vi på restaurant. 51.000 zł (45 kr.) for tre retter mad og to colaer, værsgo'. Nogle vekslede på det sorte marked og blev snydt så det drev!

Torsdag var vi på en bilfabrik, som fremstillede Polonez og Polski Fiat. Om eftermiddagen besøgte vi det 30 etagers høje kulturpalads. »Sodavandsdiskotek« om aftenen, hvor den polske ungdom dog udeblev p.g.a. faste.

Efter en god nats søvn forlod vi Warszawa og kørte mod Czestochowa (230 km), hvor vi besøgte et katolsk kloster på Jasno Gora, det hellige bjerg. Vi blev vist rundt af en munk og så »Den Sorte Madonna«.

Vi fortsatte mod Krakov (ca. 130 km). Her blev vi indkvarteret på en gammel charmerende borg, der var blevet lavet om til hotel.

Lørdag formiddag fri til indkøb. Hvem fik ikke købt billige bånd

og hjemmestrikkede sweaters? Kom man lidt væk fra torvebutikkerne, kunne man se indkøbscentre med tomme hylder. Et ukendt syn for os vesterlændinge.

Om eftermiddagen sightseeing i Krakows gamle bydel og besøg på Wawel. Om aftenen var vi til ægte polsk folkedansopvisning. Vi kvitterede med dansk folkedans, og fik en forfriskning. Derefter tog vi hjem.

Vores sidste dag i Polen forløb med besøg i Wieliczka saltmine. Vi var 130 m under jordens overflade. Vi så forskellige monumenter, der var hugget ud i saltkrystaller. Den største oplevelse var kirken, også her var alt hugget ud i salt, selv lysekronen. Kan I huske turen op med elevatoren? Var der nogen, der sagde burhøns?

En planlagt tur til Zakopanebjergene blev aflyst p.g.a. sne. I stedet kørte vi tilbage til hotellet. Om aftenen samledes vi til sang og folkedans.

Mandag startede hjemturen. Straks efter morgenmaden tog vi til Auschwitz, hvor vi besøgte den berømte koncentrationslejr. Vi så

hvor elendigt fangerne havde boet og vi så gaskamrene. Ca. 4 mill. jøder blev dræbt her under 2. Verdenskrig. Besøget sluttede med en film russerne optog, da de befriede lejren i 1944.

Efter den voldsomme oplevelse gik turen nu for alvor hjemad. Efter diverse forviklinger, hvor de 3 busser mistede kontakten med hinanden, kom vi til grænsen, og endnu engang oplevede vi ventetid (ca. 4 timer) af ukendte årsager.

Rolig tur gennem DDR. Morgenmad i BRD og vi slap vore sidste skillinger ved grænsekioskerne. Sidst på eftermiddagen nåede vi Ringe.

En uge som millionær var omme, men samtidig havde vi oplevet et østland, hvor vi fik indblik i fattigdom, ventetider og meget andet.

Aage Pedersen, Anne Glent-Madsen og Gitte Elbæk

Enebærodde

I en tid, hvor hotelkæder, feriebyer osv. overvælder os med brochurer og supertilbud om den ideelle ferie med masser af »arrangeret underholdning«, mad til de rigtige priser, badelande med de rigtige temperaturer og de allermest spændende udflugtsruter og -mål, valgte vi at afslutte skoleåret 1989/90 på Enebærodde.

På 10°30' længdegrad og 55°30' breddegrad, altså et sted nord for Odense, ligger ved udløbet af Odense Fjord en landtange. Det er lynghede opbygget af parallelt løbende strandvolde. På det smalleste sted, Drejet, er der kun en enkelt og på det bredeste sted, Hals, ligger indtil 12 sand- og stenrevler bag hinanden.

En del af odden er tilplantet med fyrretræer, mens andre dele henhænger som stenet overdrev med sparsom vækst, forblæste hyldetræer, masser af høje bregner eller som lynghede med spredt bevoksning af enebær.

Det er en endog særdeles sjælden landskabstype på Fyn.

Skanserne ved Fyret og enkelte hegn og træbevoksninger er helt fredede, men ellers er resten omfattet af naturfredningslovens strand- og byggelinje. – Enhver kan altså frit færdes her til fods. Odden er testamenteret til staten af godset Hoffmangave, der skimtes mellem træerne ved Vignæs længere inde i Odense Fjord.

På denne ualmindeligt smukke del af Danmark var det, vi valgte at holde lejrskole:

»Jeg tror det forvist, at der ej er en plet på jorden, hvor alt er så blødt og så net som haven, hvor øen i søen er lagt; kom, så skal jeg vise dig hele dens pragt«

(Uddrag af Mads Hansens: Jeg ved, hvor der findes en have så skøn...)

På Odden er der kun ganske få huse. Yderst på den 6 km lange tange står det automatiserede fyr og en fyrmesterbolig, der ikke længere er

i brug, og vidner om en svunden tid. Længere inde ser vi Martinegården, der i dag er spejderlejr. Her var det vi havde lejet os ind. Gården er en firlænget bindingsværksgård med eternittag. Der er lavt til loftet i stuehuset omend de små hyggelige rum er slået sammen til opholdsstue og køkken. I længerne er spartansk indrettet 2 sovesale/rum med plads til ca. 40. Der er etableret toiletfaciliteter, så den del er i orden til så mange mennesker. Der er også et baderum, der i al sin enkelthed er indrettet i det gamle bryggers. Det består af nogle gamle vaskebænke og 20 plasticbaljer. Der er naturligvis kun koldt vand herude og ikke el, så al belysning er gaslamper. – Vi havde nu ikke regnet med at tilbringe ret meget tid indendøre.

Forud for turen var gået megen god tid med planlægning. Alle skulle sove i telte. Der skulle lånes soveposer, underlag, kogegrej og telte.

De værste bekymringer gik på, hvordan vi kunne undvære musik så længe, hvordan vi fik mad, og hvordan vi skulle få tiden til at gå sådan et sted.

Nogle elever foreslog, at vi cyklede derud. Transporten var ellers planlagt med bus, men 10 cyklede altså. Der er mellem 50 og 60 km fra Ringe til Enebærodde afhængigt af gen-, smut- og omveje.

Fra parkeringspladsen og ud til Martinegården er der med fuld oppakning en gåtur på ca. 45 min. – Mange ærgrede sig vist over, at de ikke havde været lidt mere nøjsomme, da de valgte ud i garderoben eller handlede ind hos Ejvind. – Nogle få troede, at det var en spøg, da vi fortalte, at bussen ikke kunne køre helt derud, og at vi derfor var nødsaget til at gå. Vel ankommet gjaldt det nu om at finde en rigtig god plads til teltet, så rundt og kigge lidt. – Det *var* rigtigt, vandet var *lige ved*. Det var også rigtigt, at det var hundekoldt. Nogle var ganske uforfædede og badede i timevis.

Aftensmaden blev lavet på bål eller på de mange medbragte primusser. Der blev leget, sunget, tændt bål på stranden og vi dansede: Hvor er mine fødder dog ømme... Alt var som det skulle være. Næste dag var der rundtur ud omkring fyret. – Dejlig tur. Sikken vegetation, så mange forskellige planter på så lille et område.

Men det er svært at fortælle elever (så de *hører*) om planter og deres liv og de sammenhænge, de er en del af. – Netop i dag, hvor disse refleksioner bliver til (den 25. november) er der i Morgenposten en artikel om Fyns nye naturformidler, Jesper Vagn Christensen. Her er meget apropos et lille uddrag af artiklen med ham: »DER ER ALTID EN SAMMENHÆNG«

»Naturformidling handler også om kultur. Det handler meget om at sætte tingene ind i sammenhænge. En skov er smuk, men den er også en arbejdsplads, og den er et stykke af Danmark. Der er en grund til, at et stykke skov eller et landbrug ser ud som de gør, og når vi ved det, taler vi bedre sammen.

Jeg møder ikke op som rabiater, grøn miljøflipper og fortæller, hvad mennesker skal mene om højeffektiv landbrugsdrift og sprøjtning. Jeg kan fortælle om det, man ved om sprøjtningsskade på vilde planter og insekter, men det må også med, at landmanden må bruge kemikalier for at holde høj produktivitet. Forbrugerne må gøre op med sig selv, om de vil betale højere priser på maden for en mere miljøskånsom landbrugsdrift.

Vi er kommet langt fra det oprindelige miljø, forstået på den måde, at vi kun ved lidt om tingenes oprindelse. Vi køber de færdige varer uden at vide ret meget om, hvordan de er blevet til, og måske føler man sig rodløs. Mange er igen blevet interesseret i at vide noget

om, hvad vilde planter kan bruges til, og hvordan skovens træer udnyttes. Det er også naturformidling, siger Jesper Vagn Christensen«.

Tilbage til Enebærrodde. – Resten af dagen gik alt for hurtigt med forskellige aktiviteter: fiskeri, maleri (med planter), stenkiggeri, ravsøgeri, kæresteri, mindebogsskriveri og snakkeri.

Om aftenen kl. 23 havde nogle elever arrangeret natløb. Jubel – jovist, og afsted gik det med spændende poster og opgaver. Ved slutposten var på ægte spejdermanér bygget en »tronstol« til læreren, der her skulle sidde og spille guitar for folket. – Løbet trak lidt ud, de fleste gik i seng. Det begyndte at lysne. Snart ville solen stå op. Jeg tror, alle vi, der var tilbage, fornemmede øjeblikkets storhed:

SOL

Øjeblikket står stille
en blå og dirrende tråd
var det et smil du gik om med
og ikke en uforløst gråd

Øjeblikket står stille
og trækker vejret i ro
stilheden vokser omkring dig
og lader din tanke gro

og lader din tanke hvile
i noget forenklet og småt
mens øjeblikket står stille
en dirrende tone af blå

Denne lille smukke sang er skrevet af Martha Christensen og sat i musik af Mathilde. Den rammer en stemning og genkalder noget, der var.

...og så sov vi et par timer eller mere.

Sidste dag stod mest på oprydning og pakning. – En lejrskole under »primitive forhold« nærmede sig sin afslutning.

Vi kunne undvære musik – ihvert fald den på dåse – lavede noget selv, vi fik mad, og tiden den gik, *alt* for hurtigt.

Et efterskoleophold er også oplevelser og gerne nogle, der sætter sig spor. Det tror jeg, at lejrskolen på Enebærodde gjorde.

»Skal alt blive intet
skal alting forgå
vi må lære at leve
og livet forstå
Kom lad os leve
ja, ræk mig din hånd
vi vil knytte en kæde
af evige bånd«

Uddrag af slutsangen ved afslutningen af skoleåret 1989/90.

De allerbedste hilsener
Irene Rygaard Olsen – Karen, Anne og Ole

Festlige dage på skolen

De fleste af os kender vist en tidligere forstander her på skolen, som holdt på, at vi aldrig skulle forsømme en lejlighed til at feste, når anledning gaves.

I dette skoleår har vi haft flere lejligheder til det, bl.a. har Solveig i køkkenet været ansat her i 20 år, og 1. november havde vi endda 60 års jubilæum, idet Erling Andersen holdt 35 års og Astrid Hansen 25 år jubilæum.

Disse mærkedage blev naturligvis markeret på behørig måde. Solveig havde inviteret til »køkken-party« med formiddagskaffe, hjemmebakte rundstykker med ost og marmelade – samt lidt godt i de små glas.

Det er jo i år første gang, elevholdet på skift har køkkentjans, og derved kender Solveig og eleverne hinanden endnu bedre, end tilfældet har været tidligere år. Det blev derfor til adskillige knus til Solveig fra eleverne – og kys til eleverne fra Solveig – negerkys, forstås!

Astrid og Erling blev naturligvis også fejret af kolleger og bestyrelse, og undervejs i festlighederne dukkede Kirsten og Gunnar Kjær også op med en blomsterhilsen. Flaget var hejst, Finn holdt en hyldesttale til begge jubilarer, hvor han fremhævede det imponerende i, at selv om de begge havde været ansat en lang årrække, havde de på udmærket måde formået at omstille sig til de ændringer, som uvægerligt sker, når en ny forstander tiltræder efter et par, der har tegnet skolen i mere end 20 år.

Og så vil jeg i øvrigt slutte med at citere Gunnar Kjær: »Og så til arbejdet«.

Venlig hilsen og god jul til jer alle ønskes af en anden »gammel rotte«.

Birgit Aagaard

Lidt fra elevmødet 19. maj 1990

Ligesom elevmødets held sidste år var vejret også med os i år. Solen skinnede, fuglene sang, og alle var smilende og glade.

Det er altid dejligt at komme til elevmøderne og se, hvor mange »gamle« elever, der tænker på skolen på en god og positiv måde.

Der var mange jubilarer, især var både 50 års, 30 og 10 års jubilarerne mødt talrigt op. Frokosten bestod af et lækkert ta' selv bord, der virkelig viste, at skolens køkken ved, hvad der både er sundt og velsmagende.

Enkelte jubilarer rejste sig for at sige »kammeraterne« tak, fordi de mødte op. Snakken gik lystigt, og det var tydeligt, at alle nød at være sammen igen efter mange års adskillelse.

Efter kaffen var der, vanen tro, generalforsamling i elevforeningen. I år blev den afholdt i foredragssalen, hvor der var god tilslutning. Senere var der gymnastikopvisning på plænen, også her strømmede tilskuerne til – hvem vil også gå glip af en sådan oplevelse?

Efter gymnastikopvisningen gik mange »gamle« elever på »sight seeing« på skolen, mange havde jo ikke været der i mange år, og skolen er jo blevet udvidet en del.

Efter middagen opførte nuværende elever en forkortet udgave af musicalen West Side Story, hvilket nok må betegnes som en succes. Derefter blev der spillet op til dans (spisesalen med dæmpet lys), mens der var hyggeligt summende stemmer i gymnastiksalen. Kl. 23.00 var der lækker suppe, hvilket mange nød.

Sidste år var der spontan folkedans udendørs, hvilket var blevet husket og nydt, så det var med stor forventning, at det blev gentaget i år. Lidt mere specielt i år var det nok at se, at skolens forstander, Finn Larsen, beherskede at spille el-guitar sammen med lærerne Jørn Mathiesen og Poul Pedersen. Traditionen tro sluttede festen kl. 01.00.

Vi i bestyrelsen takker alle, både lærere, nye og gamle elever samt

køkkenpersonalet, for at have gjort deres til, at elevmødet blev en god og festlig oplevelse.

Endvidere vil vi gerne opfordre alle til at få samlet flere »gamle« elever, så også de kan være med til at »opleve« skolen igen.

*Venlig hilsen
Bestyrelsen*

Elevmødet 1991

Elevmødet vil blive afholdt

lørdag d. 25. maj 1991

Indbydelse vil blive udsendt til alle medlemmer.

Fra elevforeningens bestyrelse

Igen i år har vi haft et godt år i elevforeningen med et velbesøgt og godt elevmøde.

Efter at have arbejdet med elevskriftet synes vi, at vi fik lavet et godt elevskrift sidste år. Vi håber at kunne blive ved med det og samtidig fortsætte med at udvikle det. Derfor ser vi gerne kommentarer og gode ideer til forbedringer.

Siden generalforsamlingen har vi arbejdet med elevmødet i et samarbejde med lærerne. Endnu er det kun på udkast- og forslagsniveau, men visse overordnede målsætninger er ved at være på plads. Således vil de kommende elevmøder kun være over en dag, nemlig lørdag i den week-end, mødet finder sted. Til gengæld vil målet i højere grad være samværet med sin årgang og lærerne. Samtidig vil dagen stadig indeholde de væsentligste af elementerne fra det gamle elevmøde, så som jubilæumsfrokost, gymnastikopvisning og underholding om aftenen. Men som sagt er planen for det kommende elevmøde endnu ikke færdigudarbejdet, så vi kan endnu ikke præsentere et endeligt program.

Ved generalforsamlingen ønskede Lone Nielsen ikke genvalg, da hun ikke følte, at hun havde tid til arbejdet i bestyrelsen. I stedet blev Hans Henrik Møller Madsen valgt ind i bestyrelsen. Vi siger Lone Nielsen tak for hendes periode i bestyrelsen.

Til skolens bestyrelse blev Tyge Jensen og Bent Markvardsen udpeget.

Vi ønsker alle en glædelig jul og et godt nytår.

Bestyrelsen

Kontakt-klubben Party-time

»Sådan blir' vi mange«

Hvert år, når elevfesten afholdes, går vi alle rundt og håber på stort fremmøde af vores årgang.

Desværre bliver vi af og til skuffede, så hvorfor ikke selv tage initiativet og skabe nogle kontakter inden ELEV MØDET.

Vi har i ELEVFORENINGEN barslet med en ny ide, nemlig en kontaktklub.

Alle der er interesseret i at samle deres egen årgang, kan kontakte Hans-Henrik Møller Madsen, tlf. 75 88 50 07, inden den 1. februar 1991.

Vi sørger så for at skabe kontakt mellem elever fra samme årgange, samtidig får I udleveret en gratis adresseliste.

Med andre ord, vil du hjælpe med at samle mange fra din årgang, så kontakt Hans-Henrik.

Husk at oplyse elevårgang.

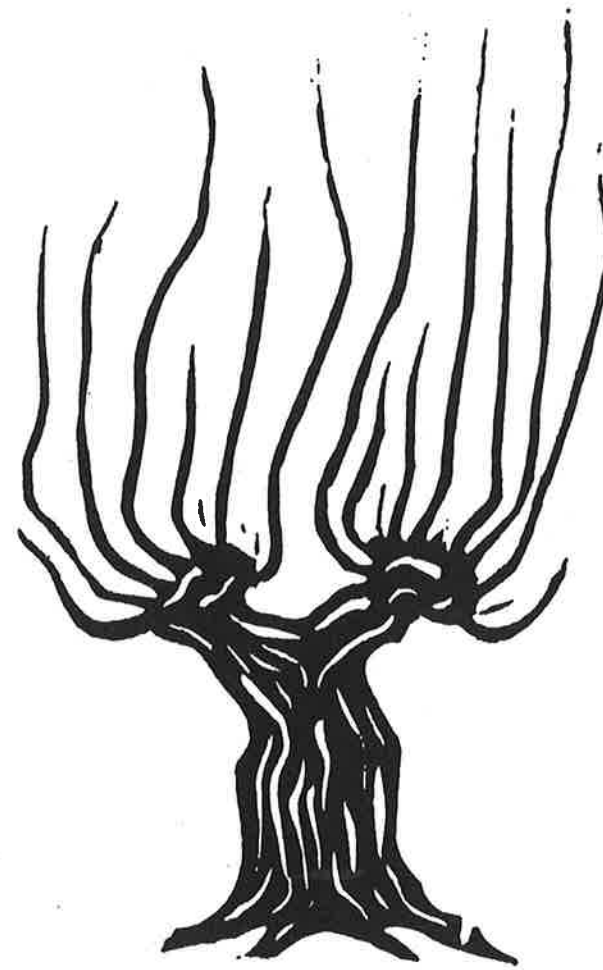
Liste + kontakter udsendes i løbet af februar 1991.

Vel mødt
Elevforeningen

Husk at melde adresseændring

hvis du flytter.

Det vil befri os for arbejdet med at efterspore dig, og vil spare foreningen for penge.

Driftsregnskab 1989/90

	Indtægter	Udgifter
Indgået, elevmødet	18069,00	
Salg af årsskrifter, giro	9845,00	
Salg af årsskrifter, skolen	13300,00	
Salg af årsskrifter, kontant	1095,00	
Musik v. elevmødet		2500,00
Gave til skolen		6000,00
Trykning af elevskrifter		35071,00
Porto		4660,00
Blanketter, kuverter		253,77
Gaver		668,75
Kørsel, bestyrelsesmøde		1920,00
Renter, giro	68,77	
Renter, Stjernekonto	482,81	
Afkast inv. konto	936,87	
Renter på bog	615,04	
Renter obl.	2610,00	
Gebyr		90,20
Aktieudbytte	434,00	
Depotgebyr, udbytteskat		148,90
Kursregulering	961,10	
	48417,59	51312,62
Underskud	2895,03	
Balance	51312,62	51312,62

Status pr. 6. maj 1990

<i>Aktiver:</i>	
Kassebeholdning	1282,90
Girokonto	338,38
Bikuben, bog	6899,08
Stjernekonto	1426,00
Inv. konto	17536,29
Statsobligationer	27825,50
Bikuben, aktier	19006,10
	<u>74314,25</u>
<i>Passiver:</i>	
Formue ved begyndelsen	77209,28
Underskud	2895,03
Formue ved slutning	<u>74314,25</u>

Lars Liengaard

Regnskabet gennemgået og fundet i orden.

Robert Hune Rasmussen

Gunnar Johansen

Der er sket meget i de sidste 10 år

I 1981-82 gik jeg på Sundeved Ungdomsskole, altså 9. klasse.

I juni 82 blev jeg ansat som arbejdsdreng hos PEHAMA Maskin- og værktøjsfarik, hvorefter jeg i september 82 kom i lære som maskinarbejder. Min læretid sluttede i marts 1986. Fra marts til maj 86 arbejdede jeg som svend, indtil jeg startede ved militæret på Flyvestation Ålborg og derefter Flyvestation Skrydstrup. I februar 1987 startede jeg igen hos PEHAMA og har arbejdet der indtil april 1990. I april i år fik jeg lyst til at prøve noget andet, og fik arbejde hos Dan-special, Værktøjsfirma i Havnbjerg på Als.

Sådan forløb min uddannelse.

I juli 1986 mødte jeg min pige, og vi flyttede sammen i maj 88, og blev forlovet i juli 88.

Min nye adresse er:

Hans Jacob Duus,

Rypevej 62 st.tv., Langesø, 6430 Nordborg, tlf. 74 49 06 52.

Jeg ser frem til at møde mine gamle klassekammerater.

Med venlig hilsen

Hans Jacob Duus

Om 10 år? Det er fremtiden! Det er nu.

Tænkte vi sådan? Måske, og nu er 10 år fløjet afsted.

Hvilke fremtidsplaner havde vi, da vi forlod Ringe, kan nogen huske det. Jeg kan ikke, men tror nu nok tiden er gået anderledes, end jeg forestillede mig.

Jeg havde ihvertfald ikke forestillet mig, at jeg 2 år efter mit ophold på Ringe Fri- og Efterskole skulle stifte familie; men sådan blev det.

Jeg fik en søn som 18 årig, hvilket nok stoppede mine »udfoldel-

ser«, men som samtidig gav mig nogle meget indholdsrige år, meget tidligt.

Jeg bor i en lille by mellem Korsør og Slagelse, og arbejder på en stor døgninstitution for fysisk- og psykisk udviklingshæmmede i Slagelse.

Et arbejde, jeg er meget glad for, og som i maj 1990 medførte, at jeg ledsagede en grønlandsk beboer på ferie hos sin familie, i Grønland. En oplevelse jeg føler mig privilegeret over at have haft, og som jeg håber, jeg får mulighed for igen.

Min dreng er nu 8 år, og jeg har en pige på 2 år.

De sidste 8 år har nok mest været forbeholdt familien, så efterhånden, som børnene vokser og klarer sig selv, kan man så tænke på, hvordan de næste 10 år – »Det er jo fremtiden« – vil forme sig.

Jeg ser frem til at møde gamle kammerater og lærere.

*Susanne Gøeg Petersen (Holbæk)
Stationsvej 75, 4241 Vemmelev, Sjælland*

Mange tak for jeres henvendelse, jeg blev meget overrasket, da jeg erfarede, at det var 10 års jubilæum allerede for mig.

Jeg blev da også glad for at modtage brevet, det kunne være meget sjovt at se skolen og lærerne samt de »gamle« kammerater.

Nå men, Ruth Petersen, som kom fra Hårby, tog 9. kl's eksamen, men gik i 10. kl.

Hun tog et år i huset hos Robert og Herdis Hune Rasmussen, altså et lærerpar fra skolen. Håber de er der endnu. Det år blev jeg klar over, at jeg ville noget med mad.

Det blev så til køkkenleder, færdiguddannet december 1986.

Har arbejdet i industrikøkkener både på højskole, landbrugsskole, krisecenter og plejehjem.

I dag har jeg lige afsluttet en barselsorlov og er nu arbejdsløs, men uden problemer.

Jeg er blevet gift i 88, mor i '90. Min mand og jeg har drevet selvstændigt landbrug siden '89, i Mariager.

Så Ruth Petersen fra Hårby, er blevet til Ruth Engesgaard og bor i Mariager.

*Kærlig hilsen og på gensyn
Ruth*

Kære alle 10-års jubiiilarer og lærere fra hine tider!

Jeg har lige puttet min datter Mira til formiddagsluren, så den travle hjemmegående har nu en stund tid til at tænke og skrive en smule livshistorie fra egen lomme.

Efter året med jer deltog jeg i tre års gymnasieliv. Jeg faldt aldrig rigtig til i den slags skoleliv, så da 3.g. var overstået, tog en veninde og jeg med tommelfingeren i vejret ned gennem Europa.

Jeg flyttede til hovedstadsområdet i kollektiv, hvor Mette Tøt blandt andre boede. Hun kommer med sin lille datter om en lille times tid, vi skal i svømmehallen for første gang med damerne...

Nå, stokken og spejderkniven i hånden igen. Efter 1½ års arbejde i vuggestue og som tvillingereservemor, drog jeg til Asien. Jeg rejste med to veninder, jeg rejste alene, jeg rejste med Jakob, som jeg mødte i Bangkok, og som er min kæreste og far til Mira. Vi tog et smut til Australien, men det var ikke den store succes, så vi vendte mod Thailand igen.

Hjemme igen tog jeg på højskole, hvor jeg forsøgte at lære at tegne og spille teater. Det blev jeg meget glad for, og fortsatte med kurser i København. Flyttede fra Jakob i Lyngby, boede alene på Nørrebro, Frederiksberg. Startede på mit nuværende studie som rytmikpædagog. Det handler om musik og bevægelse. Jeg starter det 3. og sidste år til næste år. Og gammel kærlighed ruster al...

Jakob og jeg blev lykkeligt gravide, og er nu bosat i den lejlighed, jeg i sin tid flyttede fra. Vi fødte i sommer. Jeg nyder at gå herhjemme og betragte det lille liv vokse dag for dag. Det er ikke, fordi vi er så meget hjemme, vi ser os lidt omkring i mødregruppen, på sykursus, til gymnastik...

Det kunne være skønt at se jer alle til maj, men jeg skal lave nogle eksamensopgaver, jeg ikke nåede i år med den store mave på. Og det ligger lige i maj, så jeg kan ikke på nuværende tidspunkt gennemskue, hvad jeg magter til den tid.

Tanker til jer alle.

Kærligst Anni Kirk Hedemann

Hej gamle skolekollegaer

Ja, så er tiden kommet til vores 10 års jubilæum som »udskrevet elev« på Ringe Efterskole.

Tiden er gået stærkt, og jeg må sige, at for mig personligt er tiden gået godt, samt planmæssigt i forhold til det, jeg satsede på.

Jeg var så heldig efter skoleafgang at få en mesterlærerplads hos L.M. Sport i Svendborg, hvor jeg var i 3½ år, indtil jeg skulle ind og aftjene min værnepligt hos Den Kongelige Livgarde i København. Jeg blev hjemsendt en fredag efter udstået værnepligt, og startede mandag morgen som butikaspirant hos Jysk Sengetøjslager i Valby. Der var jeg i 6 måneder, hvorefter jeg blev tildelt afdelingen ved butiksbymen ved Bilka (Jysk Sengetøjslager) som afdelingsleder. Efter 3 år som afdelingsleder hos Larsen søgte jeg nye udfordringer og blev ansat som butikschef i Dansk Supermarked i butikskæden Tøj & Sko.

Efter endt tid som butikschef, blev jeg tilbudt at blive salgskonsulent hos et firma, som sælger rengøringsmidler til erhvervslivet, og det var en stilling, som jeg var meget glad for, og med store udfordringer ved.

Men, men, men, nu pr. 1/12 1990 tiltræder jeg min ønskestilling som assurandør hos Tryg Forsikring på kontoret i Fåborg.

På fritidssiden er det gået knapt så godt, idet jeg ikke spiller håndbold mere, idet jeg for 3 år siden fik revet korsbåndene over i mit højre knæ, og derved blev der sat en brat stopper for min store lidenskab.

Nu spiller jeg lidt tennis på motionsplan, og går på jagt, når jeg har tid til det.

Slutteligt vil jeg håbe, at så mange som muligt vil møde op, så vi kan få et godt møde, det vil garanteret blive sk... skægt.

På gensyn

Kaare Møller Munch

NB. Min bopæl er: Bjergager 1A, 5854 Gislev, tlf. 62 29 10 75.

Hej med jer fra hold 80-81!

Nej, hvor er det bare længe siden, hvor kunne det være dejligt at mødes med jer igen. For at høre, hvad I har lavet siden sidst, hvad I laver nu og selvfølgelig for at genopfriske gamle minder!

Siden jeg forlod Ringe Fri- og Efterskole er der sket mangt og meget. 81-83 blev brugt til at erhverve en HF-eksamen fra Nr. Nissum, senere arbejdede jeg lidt på plejehjem, men sidst i 83 rejste jeg til Norge som au pair. Kort forinden blev jeg forlovet med Per – en landmand fra Nr. Nissum! Efter 8 mdr. i Norges land blev hjemlængslen for voldsom, og jeg rejste hjem til Nr. Nissum og blev arbejdsmand/ostevender på Nr. Nissum Mejeri.

Undervejs blev jeg gift med Per og skiftede efternavn til Kristiansen. Samtidig flyttede vi til et nedlagt landbrug »ude på landet«! Siden har jeg arbejdet som hjemmehjælper og været et års tid på psykiatrisk plejehjem. 28. aug. 1987 fik vi jordens dejligste datter Signe – og 16 mdr. senere, d. 22. dec. 1988, en ligeså dejlig søn, Anders.

I løbet af det sidste års tid er det lykkedes mig at gennemføre en uddannelse og blive sygehjælper. Nu arbejder jeg igen på det psykiatriske plejehjem ikke så langt herfra, Per arbejder som fodermester hos sine forældre, og børnene er i dagpleje, når vi begge to er hjemmefra.

Ellers er der ikke så meget at fortælle om, vi har det godt, glæder os over livet, børnene o.s.v., har masser af gode venner og er stadig aktive med gymnastikken.

Det ville være skønt om vi kunne mødes til elevstævne, 10 år er lang tid...

Vi ses – ikke?

Mange hilsner Gitte N. Kristiansen

Tidligere Ringkøbing – Nu Nr. Nissum ved Lemvig

Hej allesammen!

19/11 1990

Jeg er Henrik d. IX, iflg. Folkeregisteret Henrik Esbensen, I véd, ham den lang- og rødhårede, der startede opholdet på Ringe Fri- og Efterskole med at komme tre uger for sent. Som det fremgår af datoen på dette brev, er min timing ikke blevet bedre siden.

Da Lars Liengaard med sit brev på en pæn måde fik gjort mig opmærksom på, at det er 10 år siden, vi gik på efterskole, følte jeg mig lidt små-gammel! Hvad har jeg egentlig lavet i så mange år?

Efter opholdet i Ringe var der én ting, jeg var sikker på: Ikke mere skolegang til mig, tak! Det havde naturligvis *ikke* noget specielt med Ringe Fri- og Efterskole at gøre, men skyldtes snarere, at jeg aldrig havde lavet andet. Desuden var det selvfølgelig en medvirkende årsag, at mine forældre foretrak, at jeg fortsatte skolegangen. Derfor flyttede jeg til Randers, og gik i lære som automekaniker. Det gik sådan set også meget godt, indtil jeg en dag skulle udføre en meget kompleks operation: En Morris Mascot skulle have skiftet oliefilteret. Efter lang tids hård kamp nærmede operationen sig sin afslutning. Men lige som jeg troede, at nu var alt vel gennemført, forsvandt mine briller samme vej som det afmonterede oliefilter: Ned i en stor, sort spand med spildolie! Jeg var chokeret! Asger Stokholm havde da ikke advaret mod denne bivirkning ved tyngdeloven, da jeg havde motorlære i Ringe? Morris'en kom ud at køre igen, men jeg opgav at blive automekaniker. Måske var det alligevel ikke så dårligt at gå i skole? Jeg var kommet i tvivl, og besluttede at gi' det en chance.

Efter et år i Randers flyttede jeg derfor til Svendborg, hvor jeg startede på HF. Det viste sig at være udmærket. Overanstrengt blev man i hvert tilfælde ikke. I klassen var der en anden sød HF'er, Pia! For at gøre et godt indtryk, inviterede jeg hende i biografen. Transporten frem og tilbage skulle foregå i min 7.000 kr's Ford Escort Van, 1300 ccm, Turbo GLX De Luxe, gule plader, og garanteret rustfri, da den hovedsageligt var bygget af plastic-padding og glasfiber. Jo, det gjorde skam indtryk på fru. Det eneste, der ikke var så godt, var da hun spurgte, om jeg ikke kunne sætte lidt varme på, og jeg svarede, at så blev det nødvendigt at slukke lyset af hensyn til batteriet! Man kan jo ikke få i både pose og sæk. Nå, men det gik alligevel. De andre biler havde jo lys på, og var heller ikke interesseret i at køre ind i nogen. Og Pia kom over det. Vi flyttede sammen, og har holdt sammen siden.

I sommeren 1984 blev vi færdige med HF. Så kom der brev fra værnemagten, som gerne ville have mig med til at lege røvere og soldater, mest det sidste. På sessionen blev vi dog hurtigt enige om, at det nok var bedst, af hensyn til landets sikkerhed og mit helbred, at glemme det hele. Så dét blev heldigvis ikke til noget.

I stedet flyttede Pia og jeg til Århus, hvor jeg startede med at læse datalogi som hovedfag, og matematik som bifag. Nu var det pludselig sjovt at gå i skole! Til januar 1991 regner jeg med at blive færdig med studiet. Jeg kan næppe trække den længere. Gennem de sidste par år har jeg specialiseret mig i udvikling og konstruktion af specialiserede edb-programmer, der anvendes til design af integrerede kredsløb, eller chips, om man vil. Dette emne finder jeg særdeles interessant, og jeg vil derfor gøre meget for at finde et job indenfor området, selvom det formentlig betyder, at vi skal bosætte os i et andet europæiske land. Men på den måde kan jeg også kompensere for, at jeg aldrig har været på nogle længerevarende rejser/udlandsophold. Det er kun blevet til en måneds interrail i Østeuropa i august 1988, altså umiddelbart før det totale sammenbrud. Den tur var til gengæld også uforglemmelig, netop fordi den var timet langt bedre, end vi selv kunne forestille os!

Nu tror jeg ikke, jeg kan finde på mere at fortælle om mig selv, som kan have bare et minimum af interesse for andre. Du mener

sikkert, at jeg allerede har fortalt alt for meget! Men nu er det for sent, du har læst det.

På gensyn i maj 1991!

Henrik d. IX

Ja som bekendt gik jeg ud af skolen sammen med en masse af I andre i sommeren 1981.

Derpå gik jeg i lære som anlægsgartner/frilandsgartner hos Assens planteskole. Da det kræves at man har flere forskellige arbejdssteder i uddannelsestiden var jeg hos forskellige mestre i den forløbne 3½ årige periode som selvfølgelig var krydret med 6 måneder på gartnerhøjskole i Beder ved Århus.

Efter uddannelse var jeg ansat som graver på Horne kirkegård som graver i en periode på 4 år med alt hvad det indebærer så som pasning af alle grave, gravning af nye »huller« kirketjeneste o.l. Som tiden skred frem var det både et ensomt samt et trist job at blive ved med, så jeg søgte ind som sandblæser på Winnerboad i Fåborg, et fag som følge af min interesse er et selvlært og som jeg den dag i dag er beskæftiget med.

Dog skal det nævnes at min arbejdsplads er på Skako i Fåborg hvor jeg har været i et år, og et job jeg er utrolig glad for, og som er et job med en vis udfordring i, idet jeg har at gøre med en gruppe af 4 sandblæsere som i et team kan/skal være en helhed og producere de ting der skal til, osv. osv. osv.

Af fritidsinteresser kan nævnes at jeg går meget op i jagt og fiskeri som tager min tid fuldt ud.

Slutteligt vil jeg ønske alle en god jul samt et godt nytår, og håbe at så mange så muligt vil komme til dette arrangement da det er en god mulighed for at vi alle kan ses og uddybe, hvad der er sket de sidste 10 år, samt få os en »lille en«.

Med venlig hilsen

Claus Hansen, Bøjden Landevej 19, 5600 Fåborg

Tak for brevet om jubilæumsfesten.

Jeg synes det lyder meget spændende, men også lidt uhyggeligt, at det er 10 år siden, jeg gik på skolen. Nå, men jeg føler mig nu ikke så gammel!

Da jeg sluttede på Ringe Fri- og Efterskole fik jeg arbejde på Hotel H.C. Andersen, hvor jeg arbejdede i 9 mdr.

Så tog jeg 1 år til USA, Californien, som au pair pige. Derfra hjem i 2 mdr. Så til England, Sussex, hvor jeg arbejdede på et hospital som ufaglært sygehjælper.

Derefter begyndte jeg at læse igen, hvor jeg samtidig arbejdede i Aktiv Form og i baren på Odenses forskellige discoteker.

Nu er jeg sygeplejeelev på Odense Sygehus, og det er jeg færdig med om et års tid. Dette er hovedtrækkene af det jeg har lavet i de sidste 10 år. Så nu håber jeg og glæder mig til, at se alle de andre igen.

Mange kærlige hilsner

Lone Boje Larsen

Stadionvej 75, 2. tv., 5200 Odense V

Qaqortoq d. 22.11.90

Elevhold 1980-81

Sikke en overraskelse!

Først vil jeg sige, undskyld jeg først skriver nu. Men, det er faktisk fordi, jeg først fik brevet i dag. For det andet er klokken 01 og noget nu. Hvis det var rigtigt, så havde jeg nok taget mig sammen til at skrive brevet, lige på den sidste dag. Jeg gider godt nok aldrig at skrive brev. Men, jeg elsker at høre fra nogen.

Når, nok om det! Tillykke med 10 års jubilæum. Det var dog utroligt, at tiden går så hurtigt.

Tænk engang. Vi er blevet 10 år ældre. Whaw! Nogen af os har nok fået arbejde og familie.

Feks. jeg. Jeg blev færdig som lærer i sommeren '90. Godt nok lidt for sent, efter de tanker jeg havde for 10 år siden.

Jeg har en datter på 4 år til april '91.

Således gik det til. Efter sommerferien fra Ringe Efterskole, kom jeg til Godthåb. Og gik på HF. Derefter har jeg drevet den af på 4 år

med arbejde i kontoret, børnepasning og sejlet to somre med kystpassagerskibene heroppe, langs kysten. Det var lækkert. Så fik jeg taget mig sammen til at studere som lærer.

Nu bor jeg i Qaqortoq (Julianehåb).

Nå, barnet er vågnet. I må ha' det alle sammen.

Det kan være jeg kommer derned til jubilæet. Det ved jeg ikke med sikkerhed endnu.

I er velkommen til at skrive breve.

(Jeg skal nok tage mig sammen til, at lade være med at skrive tilbage) *Ikke* tage det alvorligt!

Her er adressen.

Konkordie Motzfeldt

Tasersuup atuarfia

3920 Qaqortoq, Grønland

Tre indenlandſke Krydderier

Som anbefales unge Husmødre paa Grund af, at de kun ſkulle lide, aldrig tabe deres Kraft og derhos have den Kegnſkab, at jo tærligere Maden er, deſto mere fordele de dem Veſtmag.

Det forſte Krydderi beſtaar i en beſtemt og ſaft overholdt Spifetid, thi Mand og øvrige Deltagere i Maaltidet ere i Almindelighed ingen Sinde mere utaalmobige end i den Tid, der foreløber efter det beſtemte Klokkeløst, og indtil Maden ſaar paa Bordet.

Det andet Krydderi er en ſuevild Dug, en propper Anretning. Selv den tærligſte Koff ſaar en forøget Veſtmag, naar Øjet med Velbehag hviler paa det hvide Linned, det blanke Porcellan, de klare Glas — og Tanken om en ſink Husmoder knytter ſig uvilkaarligt dertil.

Det tredje Krydderi er Husmoderens milde og venlige Anſigt, der lig Solen ſtraaler over det hele og forjager de ſmaa Skyer af Utilfredshed eller Misnøje med Et og Andet, ſom ellers kunde ſvæve paa Hufets Himmel og undertiden ſaa Leſtighed til at ſamle ſig til en Regnbyge.

Gaa en Fader til en Datter
I hendes ſædte Kogebog.

Mangors Kogebog med Sortſættelse

Der tændes en stjerne på himlen,
en stjerne så lysende klar,
den skinner så klart i vrirnen,
et budskab om freden den bar.

Den giver os varme og skønhed,
hvis bare vi tager imod,
og møder livet med ømhed
og ikke med bomber og blod.

For kærlighedslyset skal dyrkes,
forenes i fællesskabsånd,
og sammenhold fødes og styrkes
og knyttes med venskabets bånd.

Så sprænger vi alle de grænser,
som stærke mænd har bestemt
det levendes værd vi da ænser,
som alt for længe var glemt.

Og derfor vi takker for livet,
den dyrebareste skat
og for det lys, der blev givet
os alle den julenat.

Kis Holm

Alle årsskriftets læsere ønskes en rigtig glædelig jul.

Personalet på Ringe Fri- og Efterskole

De bedste ønsker om en god jul, og et godt nytår.

Astrid Hansen

Elevliste 1990-91

Alexandersen, Lisbeth, Hollændervej 104, 5500 Middelfart
Andersen, Britt, Skolegade 10, 4653 Karise
Andersen, Carsten Gramm, Glasmestervej 30, 5700 Svendborg
Andersen, Jacob, Torpevej 12, 5900 Rudkøbing
Andersen, Jesper Dehn, Munkehaven 54, 5320 Agedrup
Andreasen, Karina, Delfinvej 5, 8300 Odder
Andreasen, Karina, Tingskiftet 7, 5270 Odense N
Boisen, Karina, H. P. Simonsens Alle 37, 5250 Odense SV
Bruhn, Johnny, Skovgyden 33, 5450 Otterup
Bull, Michael, Bobjergvej 26, 5771 Stenstrup
Bønløkke, Linda, Ørbækvej 59, 5854 Gislev
Christensen, Bjørn Stærmosé, Egholmen 57, 5240 Odense NØ
Christensen, Dan René Skovgaard, Sdr. Molgresvej 51,
8762 Flemming
Christensen, Lars Bang, Vestergade 32, 5970 Ærøskøbing
Christensen, Thomas, Lersey Alle 18, 5871 Frørup
Christiansen, Laila Betina, Bøgegårdsvej 32, 5471 Søndersø
Clausen, Thomas, Strandvejen 89, 5600 Fåborg
Dagsberg, Katja, Grønnetoftens 7, 5550 Langeskov
Dam, Charlotte S., Korup Åbakke 17, 5210 Odense NV
Debel, Marlene Vous, Hellet 90 D, 5700 Svendborg
Devantier, Thomas, Fynsvænget 8, 5500 Middelfart
Dideriksen, Maja Rugart, Dømmestrupvej 37, 5792 Årslev
Dinesen, Tina, Aldershvilevej 3, 4281 Gørlev
Eriksen, Annette, Wandalsparken 58, 5700 Svendborg
Folkersen, Pernille Rie, Møllerhuse 27, 5610 Assens
Frederiksen, Claus, Bækkelund 1, 7080 Børkop
Glesner, Sina Reippurt, Røjle Bygade 96, 5500 Middelfart
Greve, Nicolai, Nedergade 49, 5000 Odense C
Hansen, Allan Martin, Anderupvænget 23, 5270 Odense N
Hansen, Anders Feldballe, Hanneslyst Dyreborgvej 5, 5600 Fåborg

Hansen, Judith Danielle, Anemonevej 65, 5220 Odense Nø
Hansen, Lone, Rønnevej 4, 6430 Nordborg
Hansen, Maria I., Egeparken 94, 5240 Odense NØ
Hansen, Rene Lemkuhl, Østparken 153, 5220 Odense SØ
Hansen, Steffen Alstrup K., Østparken 93, 5220 Odense SØ
Hansen, Torben Højgård, Humlebjergvej 1, 5892 Gudbjerg
Hjeresen, Gitte Bloch, Syvhøjevej 124, 5260 Odense S
Holm, Lene Jelling, Søvej 2, 5550 Langeskov
Hovmand, Morten, Strandgårdsparken 1, 5600 Fåborg
Højgård, Anette Drost, Polleholmsvej 1, 5900 Rudkøbing
Jakobsen, Rikke, Teglgade 4, 5960 Marstal
Jensen, Allan Skovgaard, Smallemålet 15, 5250 Odense SV
Jensen, Anne Juul, Skovvænget 26, 5874 Hesselager
Jensen, Charlotte, Kirkevejen 11, 5960 Marstal
Jensen, Dan Høiberg, Helletoften 15, 5800 Nyborg
Jensen, Gitte Skov, Elmevænget 3, 5900 Rudkøbing
Jensen, Jens Ngima, Odensevej 38, 5853 Ørbæk
Jensen, Lasse Bo, Hjortevænget 115, 5800 Nyborg
Jensen, Tina Høiberg, Odensevej 38, 5853 Ørbæk
Johansen, Gitte Speedtsberg, Moralvej 237, 5250 Odense SV
Johansen, Vibeke, Kørupvej 27, 5450 Otterup
Jørgensen, Brian, Bækkevej 2, 5863 Ferritslev
Jørgensen, Heidi Manley, Stentevangen 3, 5210 Odense NV
Jørgensen, Ida Høeg, Bregnavang 12, 4690 Haslev
Jørgensen, Nanna, Stolbrogade 23, 6430 Nordborg
Kløverpris, Jacob, Assensvej 150, 5750 Ringe
Knudsen, Tine, Skrænten 13, 7130 Juelsminde
Kristensen, Dorte, Stationsvej 9 I. tv., 4171 Glumsø
Larsen, Anja Pløger, Rosenlunden 25, 5471 Søndersø
Larsen, Kim Borggren, Klintebjergvej 32, 5450 Otterup
Larsen, Marianne, Bøgeløkken 16, 5210 Odense NV
Lindqvist, Anja, Hesselbjergvej 8, 5953 Tranekær
Lund, Kirsas, Vernsgårdsvej 20, 6100 Haderslev
Lyster, Henrik Emil, Egevej 100, 6430 Nordborg
Madsen, Christina Bo, Båringvad 9, 5580 Nr. Åby
Madsen, Marie Elving, Wedellsborgvej 68E, 5592 Ejby

Madsen, Michael, Vestergade 73, 5471 Sønderø
Marek, Tom, Povlstoft 34, Blansk, 6400 Sønderborg
Markvardsen, Morten, Revsørevej 17, 5874 Hesselager
Møllebæk, Kenneth, Halfdansvej 36, 5700 Svendborg
Møller, Bente, Mårhøj 40, 8751 Gedved
Møller, Heidi, Solsiden 1, 5270 Odense N
Møller, Helle Sidsel Dandernell, Møllevej 8, 4773 Stensved
Nielsen, Bettina, Wiggerspark 91, 5700 Svendborg
Nielsen, Bettina, Wiggers Park 91, 5700 Svendborg
Nielsen, Brian Ejlstrup, Lungstedvængen 70, 5250 Odense SV
Nielsen, Johnny, Ærenprisvej 11, 5000 Odense C
Nielsen, Linda Rauer, Møllevejen 79, 5960 Marstal
Nielsen, Linda, Åsumvej 585, 5240 Odense NØ
Nielsen, Morten Raft, Bekkasinevej 5, 5210 Odense NV
Nielsen, Rikke Brandt, Christianlundsvej 8, 5800 Nyborg
Nielsen, Thomas Lund, Erik Skeelsvej 4, 5700 Svendborg
Pedersen, Ditmar, Fåborgvej 38, 5854 Gislev
Pedersen, Gitte Dam, Himmelstrupvej 19, 5492 Vissenbjerg
Pedersen, Helle, Fasanvej 22, 2. tv., 8800 Viborg
Pedersen, Katharina, Brøndby Nord 87, 3. tv., 2605 Brøndby
Pedersen, Mike Nørgaard, Spurvevej 8, 7100 Vejle
Petersen, Britta, Hybenvej 91, 5260 Odense
Petersen, Rune, Granparken 52, 5792 Årslev
Rasmussen, Jan Simony, Nordmarksvej 35, 5800 Nyborg
Rasmussen, Jørgen Asp, Fasanvej 11, 5500 Middelfart
Rasmussen, Peter, Larsen Stevns Vænge 32, 5220 Odense SØ
Rasmussen, Winnie Baungaard, Åbakkevej 30, 5210 Odense
Ravnborg, Manja, Demantsvænget 15, 5260 Odense S
Petersen, René, Skovklinten 29, 4220 Korsør
Schultz, Mads Terpager, Biblioteksvej 3, 5700 Svendborg
Sheridan, Julian, Statonsvej 69, 5771 Stenstrup
Simonsen, Marianne Wejhe, Vangelystvej 12, 5250 Odense SV
Stenstrup, Jan, Mullerupvej 26, 5892 Gudbjerg
Storgård, Jim Paw, Birkeparken 110, 5240 Odense NØ
Storgård, Joe Frejddal, Birkeparken 110, 5240 Odense NØ
Svendsen, Henriette, Middelfartvej 553, 5491 Blommenslyst

Sørensen, Allan, Ejbykrog 18, 5592 Ejby
Sørensen, Steffen Egede, Møllevej 13, 5792 Årslev
Thomsen, Henrik Grønborg, Østergade 6, 5580 Nr. Åby
Thrane, Dorthe, Rasmus Rask Allé 59, 5250 Odense SV
Thygesen, Fie Christina, Degnemarken 9, 5792 Årslev
Unnerup, Casper Langholm, Hedevej 6, 5750 Ringe
Wehl, Jacob Valdemar, Østkystvej 106, 6470 Sydals
Wogensen, Claes, Tranevænget 13, 5550 Langeskov

Indhold

Prøv alligevel!	3
Fra skolens formand	6
På vej!	8
Stort og småt i 1990	11
Kære gamle venner	14
Har en tømrer brug for digte?	17
Indtryk fra et lynvisit i Berlin	
23. til 25. november 1990	21
DDR Danmarks socialistiske nabo	24
Årets gang 89/90	27
Tur til Polen	38
Enebærodde	42
Festlige dage på skolen	47
Lidt fra elevmødet 19. maj 1990	48
Fra elevforeningens bestyrelse	50
Kontakt-klubben	52
Driftsregnskab 1989/90	54
Status pr. 6. maj 1990	55
Der er sket meget i de sidste 10 år	56
Om 10 år? Det er fremtiden! Det er nu	56
Kære alle 10-års jubiiilarer og lærere fra hine tider!	58
Hej gamle skolekollegaer	59
Hej med jer fra hold 80-81!	60
Hej allesammen!	61
Elevliste 1990-91	68